

TAKSONY
...az otthonunk

TAKSONY

Településképi Arculati Kézikönyv

Írta és szerkesztette: Érces Gergő

Fényképeket készítette: Wágner Attila, Érces Gergő

Lektorálta: Kreisz László

Szakmai támogatás: Lechner Tudásközpont

Nyomdai munkálatok: Doril Nyomda Kft.

Az elkészítést és a nyomtatott kiadást támogatta:

Magyarország Kormánya

Kiadja:

Taksony Nagyközség Önkormányzata

2335 Taksony, Fő út 85.

onkormanyzat@taksony.hu

www.taksony.hu

ISBN 978-615-00-1155-4

1. kiadás

2017.

Polgármesteri Köszöntő

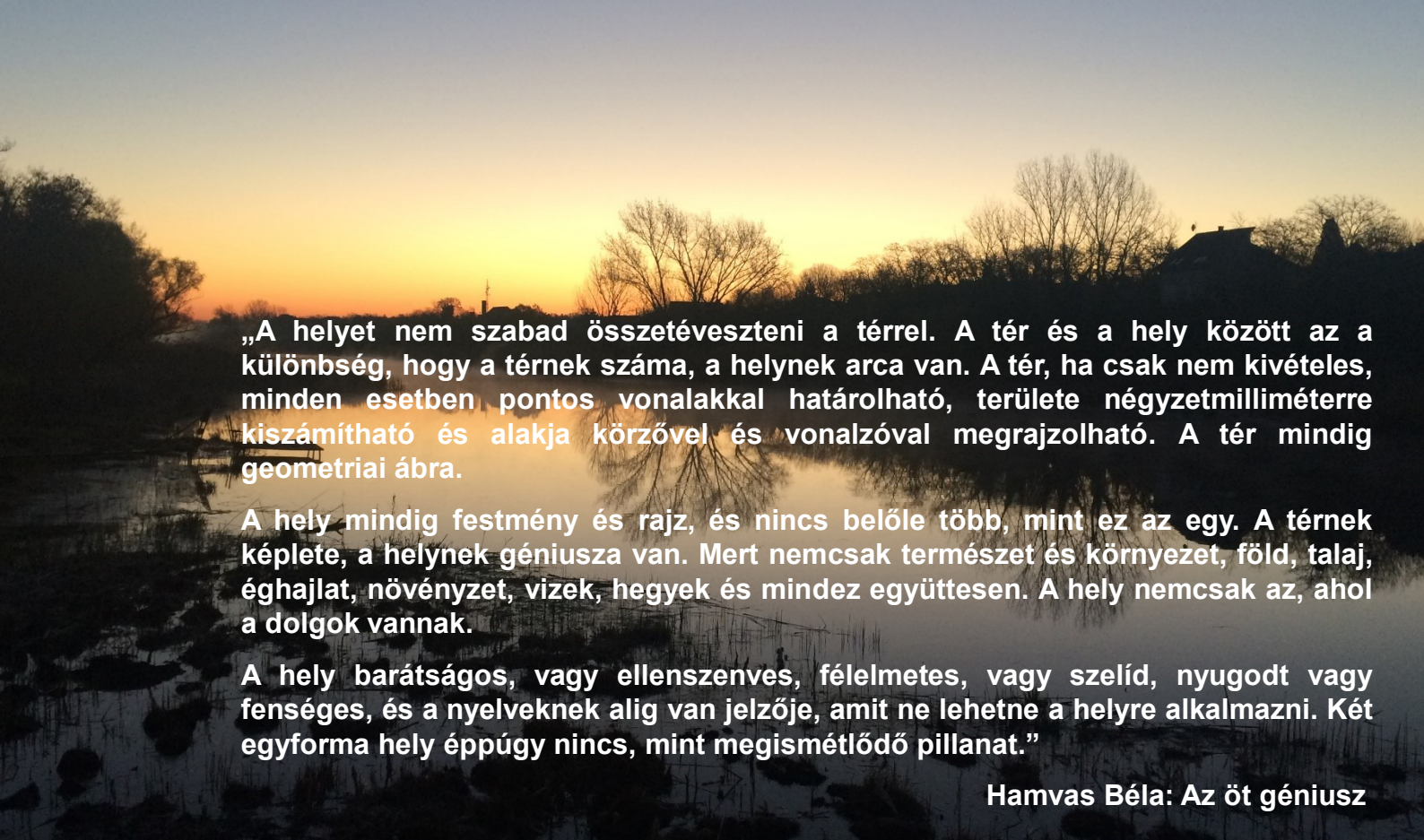

TARTALOMJEGYZÉK

- 1. Köszöntő, Főépítési bevezető**
- 2. Taksony bemutatása**
 1. Település története
 2. Természeti környezet
 3. Épített környezet
 4. Kultúra
- 3. Örökségünk**
- 4. Meghatározó területek bemutatása – A településkép minőségi formálására tett ajánlások**
 1. Településközpont
 2. Fő út
 3. Sziget és Dunamenti területek
 4. Általános települési belterületek
 5. Iparterület
 6. Külterületek
- 5. Részletek, irányadó példák**
 1. Épületek, építészeti részletek
 2. Sajátos építményszíntárak, reklámhordozók

„A helyet nem szabad összetéveszteni a térrel. A tér és a hely között az a különbség, hogy a térnek száma, a helynek arca van. A tér, ha csak nem kivételes, minden esetben pontos vonalakkal határolható, területe négyzetmilliméterre kiszámítható és alakja körzövel és vonalzóval megrajzolható. A tér mindig geometriai ábra.

A hely mindig festmény és rajz, és nincs belőle több, mint ez az egy. A térnek képlete, a helynek géniusza van. Mert nemcsak természet és környezet, föld, talaj, éghajlat, növényzet, vizek, hegyek és mindez együttesen. A hely nemcsak az, ahol a dolgok vannak.

A hely barátságos, vagy ellenszenves, félelmetes, vagy szelíd, nyugodt vagy fenséges, és a nyelveknek alig van jelzője, amit ne lehetne a helyre alkalmazni. Két egyforma hely éppúgy nincs, mint megismétlődő pillanat.”

Hamvas Béla: Az öt géniusz

Főépítési bevezető

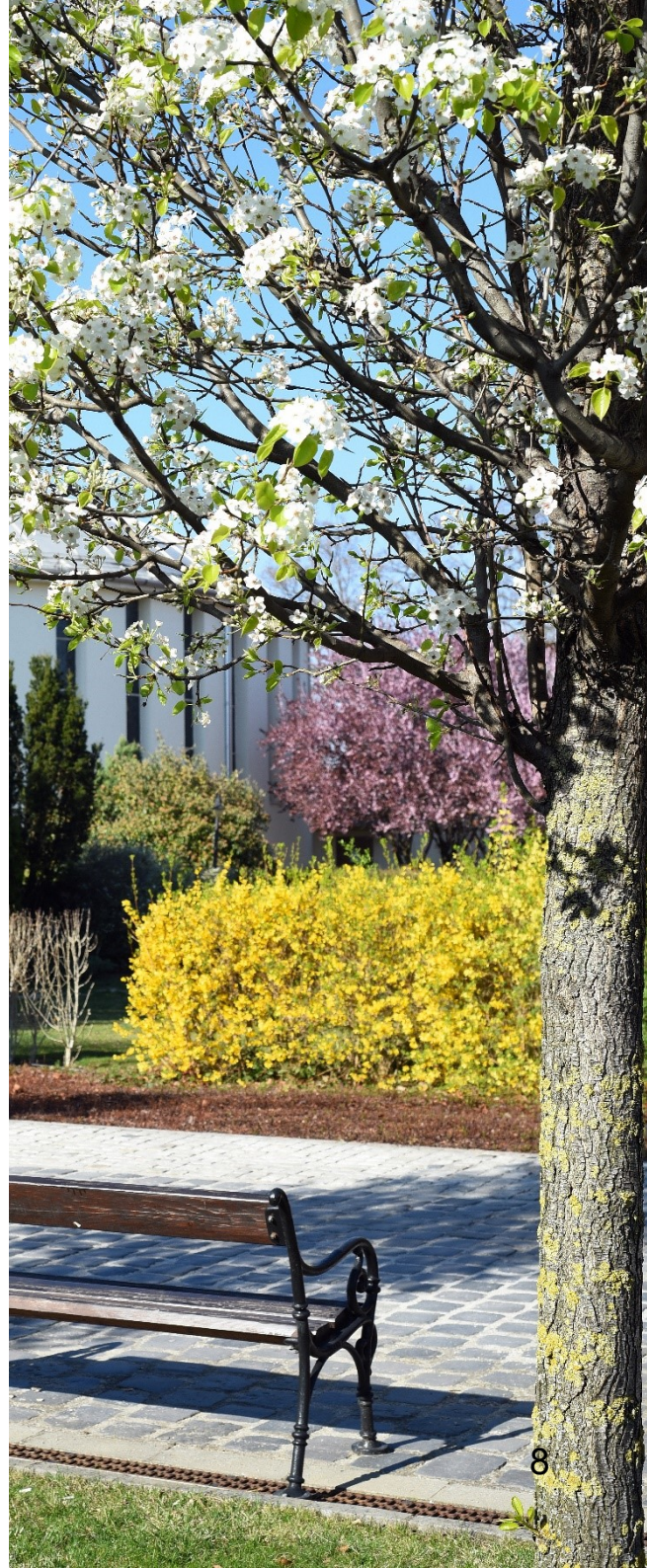
Az építészet társadalmunk korlenyomata. Térben fejezi ki a kultúránk időben pillanatnyi állapotát, amellyel tükröt állít elénk, példát mutat a múlt értékeiből merítve a jövő generációk számára. Az épített, a természeti környezet és az ott élő emberek harmóniája többlet tartalommal ruházza fel a helyet. A helyet, amelyet átszö a hely szelleme, amelytől egy település több, mint utcák és terek összessége.

Goethe szavaival élve: „Az építészet megfagyott muzsika.” Az építészeti, tájépítészeti elemek: házak, kertek, utcák, szobrok, fasorok stb. mint egy zenekar különböző hangszerei adják az összhatást. Az összhatást, amely harmóniája zenévé válik. Az öncélú dallamok külön-külön lehetnek szépek, de harmónia, rend nélkül hamisan szólalnak meg együtt. Az épületek, akár a zene ritmussal, arányokkal, stílusokkal bírnak, de öncélúan, harmónia és rend nélkül kialakítva egy településképet diszharmonikussá tesznek.

A jó építészet több pusztán öncélú esztétikumnál, vagy szigorú funkcionalitásnál. Alapvetően meghatározza a közösség kultúrája, és a hely, ahol létrejön. Befolyásolja a hely szelleme, amely áthatja, és azok a építéssel alakított tartalmi rétegek, amelyek az adott korszakok által jöttek létre az évtizedek, évszázadok során. A jó építészet sosem az aktuális divat terméke, hanem az örökített hagyományra épített innováció, amely mindig az embereket hivatott szolgálni rendeltetésével. A jó építészet sosem exhibicionista önmegvalósítás eredménye, hanem az építés helyére érzékenyen reagáló, a helyhez illeszkedő, de egyedi alkotás.

Az építészet közügy. Közügy, amely befolyásolja mindennapi környezetünket, a helyet, ahol lakunk, dolgozunk, kapcsolódunk, egyszóval a helyet, ahol élünk, Taksonyt, az otthonunkat. Egy családi ház, az otthon melegét szolgálja, egy, vagy több generáció hajlékát biztosítja, de megjelenésével a szomszédok környezetének képét is befolyásolja. Egy középület a közösség érdekeit szolgálja, tömegalakításával, homlokzatival egy-egy településrész, vagy akár egy egész település arculatát határozza meg.

A kézikönyv segítséget kíván nyújtani a település bemutatásával, a helyi értékek megismertetésével és az útmutató résszel, amely feltárja az épített környezetünk szépségeit. Bevezeti az olvasót az építészeti értékek tárházába, hogy olyan házat tudjon építeni, ami valódi büszkeséggel töltheti el, és a település képéhez, szövetéhez illeszkedik, harmóniát alkot Taksony esztétikájával.

Ahogy egy zenei mű is több tételből állhat, amelyeket több hangnemben komponáltak, mégis képesek egységes egészet kifejezni, úgy Taksony épített környezete sem homogén. Különböző karakterű területekből áll, amelyek önálló arculattal bírnak, de a területek között harmonikus kohézió biztosítja az egységes rendet alkotó településképet.

Az egység, a rend, a harmónia természetesen nem jelenti az uniformizálást. Semmiképp nem kíván akadályt gördíteni az egyediség, az alkotás szabadságának megvalósítása elé. Éppen ellenkezőleg segítséget nyújt, hogy megismerve, megértve a környezetet, a helyet, egyedi hangnemben alkothasson mindenki, illeszkedve a településhez.

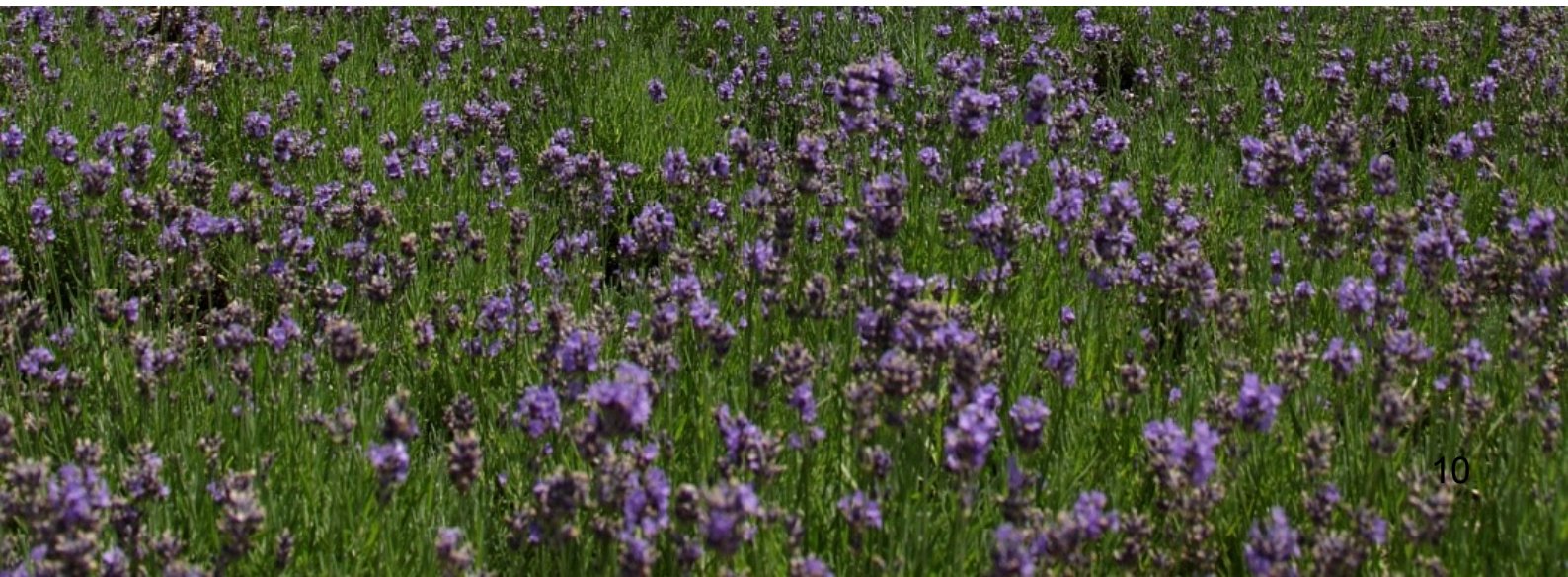
A kézikönyv célja a szemléletformálás. Közérthető formában kívánja bemutatni, szemléltetni Taksony épített és természeti környezetét, hogy megismerve és megértve azt valódi értékeket hozhasson létre mindenki, aki Taksony jövőjét építi. Szemléletünket, közösségünk identitását alapvetően kultúránk befolyásolja, a nyelv, amelyet beszélünk, ahogy a gondolataink születnek, ahogy álmodunk. A kultúra nem pusztán a hagyományörzésben merül ki, amely jelentősége elengedhetetlen, hogy megalapozzuk a jövőnket, hogy általa feltárjuk kultúránk rétegeit, amelyek idővel egymásra rétegződve formálták társadalmunkat.

A kultúra erejét a hozzáadott értékek erősítik, különböztetik meg egymástól, és teszik változatossá, egyedivé a különböző közösségekben. Taksony kultúrájának alapvető hozzáadott értéke a német nyelv, a magyarországi német, sváb örökség. Ez teszi egyedivé, ez különbözteti meg hazánk más közösségeitől.

Taksony település szövetének kialakítása a betelepülő sváb közösségek kultúrájának eredménye, amely megalapozta a jelenkori beépítés módját, hogy erre építhessük a jövőt. Szellemisséggel és tartalommal ruháztak fel, töltöttek meg élettel egy elnéptelenedett tájat. A hely szelleme ebből fakad a mai napig. Ennek a többlet tartalomnak a művelése, a hagyomány ápolása, a értékek örökítése, fejlesztése adja azt a különbséget, amely egyedi hangon szól, és amely szólamok rendezett környezetben Taksony épített szimfóniáját keltik életre.

A hagyományra épített kultúra mellett az egyediség kulcsa a lokálpatrióta gondolkodásban rejlik. Kellő odaadással, alázattal, és munkával bármit megérthetünk és megtanulhatunk, egy-egy közösség kultúráját is, de igazán átérezni, őszintén megélni, és tiszta szívvel tudni csak azt lehet, ahová a gyökereink révén kötődünk, amely hellyel természetünknel fogva szimbiózisban élünk. Ez a hely az otthonunk. Az otthon több, mint pusztán lakni valahol, otthon az ember lelke, a család lelke lakozik. A legkisebb és legfontosabb közösség, egység a család, amely képes az otthon teremtésére. A teremtés szó nem túlzó ebben az értelemben. Valóban többlet jelent, mint felépíteni egy házat, és ott élni.

Lokálpatrióta szellemisséggel épül hosszú évek óta Taksony, és ezzel a szándékkal is tervezzük építeni, azért, hogy ne csak utcákat, köztereket, házakat hozzunk létre benne, ne csak egy települést fejlesszünk, hanem a taksonyi közösség otthonát teremtsük meg.

TAKSONY BEMUTATÁSA

**„Mi a tűzhely rideg háznak,
Mi a fészek kis madárnak,
Mi a harmat szomjú gyepre,
Mi a balzsam égő sebre;
Mi a lámpa sötét éjben,
Mi az árnyék forró délben,... „**

Arany János

Taksony Nagyközség Árpád vezér unokájáról, Taksony fejedelemről kapta a nevét. A település Közép-Duna-vidék tájegység elemeként, Pest Megyében a Ráckevei-Soroksári-Duna partján található, Budapesttől központjától 22 km-re délre. Az elhelyezkedéséből adódóan Taksony élvezi a Budapesti agglomeráció kínálta lehetőségeket, egyrészt a főváros közelségét, másrészt a nagyvárosi élet zajától való távolságot is egyben.

A 6300 fős lakosságú település jelenkorra vezető kialakulásában a Duna játszotta a legfőbb szerepet. Az éltető folyó szállította hullámain a török uralom idején elnéptelenedett térségbe a skatulyákon érkező német telepeseket, aki megteremtették Taksonyt.

A falu a Duna-Tisza közének sík területén húzódik, lankás dombokkal, homok dűnékkel csipkézett tájon. A természeti adottságainak köszönhetően kezdettől fogva a mezőgazdaság és a háztáji haszonállat tartás határozta meg a település szerkezetének kialakítását.

TAKSONY
FEJEDELEM
931 – 973

"A MÚLTAT TISZTELD
A JELENBEN
S TARTSD A JÖVŐNEK."
/VÖRÖSMARTY/

Település története

„Múlt nélkül nincs jövő, s mennél gazdagabb a múltad, annál több fonálon kapaszkodhatsz a jövőbe.”

Babits Mihály

A Ráckevei-Duna partján fekvő Taksony Pest megye egyik legrégebbi települése, amely a magyarság egyik X. században élt nagyfejedelmének nevét viseli.

Taksony község vélhetően az egykori fejedelmi szálláshely nyomán alakult ki, és az egykori krónikák, illetve a helyi hagyomány szerint – jóllehet, erre semmiféle bizonyíték nincs – az uralkodó itt is lett eltemetve.

Első okleveles említése 1270-ből származik, mikor is V. István király (1270-1272) Toxun, Zoych és Raad birtokokat elvette hűtlenséget elkövetett gazdájuktól, és az Ilbő-szigettel együtt a Nyulak-szigeti Szent Mária monostornak adományozta.

Az apácák 1540-ig birtokolták Taksonyt, ám ekkor a török hódítás miatt menekülni kényszerültek. Buda elfoglalásával és a hódoltság létrejöttével a falu hosszú időre oszmán uralom alá került. Nem pusztult el, mert a törökök XVI. századi rendszeres összeírásaiból ismerjük a férfilakosság neveit, hogy mit adóztak, és tudjuk, hogy kik voltak – gyakorta váltakozva – török birtokosai. Azonban az 1593-ban elkezdődő tizenötéves háború pusztításai nyomán, nagyon sok magyarországi településhez hasonlóan, lakatlanná lett. A későbbi összeírásokban rendszerint egyáltalán nem, vagy ha igen, akkor csak pusztaként bukkant fel.

Lakosságot Taksonyban csak a XVII. század utolsó harmadában találhatunk ismét. A végleges betelepülők első csoportja 1710-ben érkezett a faluba. Ők egységesen német származásúak és római katolikus vallásúak voltak, és Magyarországon a „sváb” elnevezést használták rájuk. A XVIII. század folyamán több hullámban érkeztek az országba és azon belül Taksonyba.

Az összeírásokból kiderül, hogy a taksonyi lakosság száma – először a betelepülések, majd később inkább a szaporulat miatt – folyamatosan növekedett a XVIII. század folyamán. Az akkor megismert nevek (Kreisz, Vinkler, Vágner, Ruff, stb.) közül a legtöbb ma is megtalálható a faluban. Az utolsó csoport valószínűleg 1785-ben érkezett, lezárva Taksonyban a beköltözések időszakát.

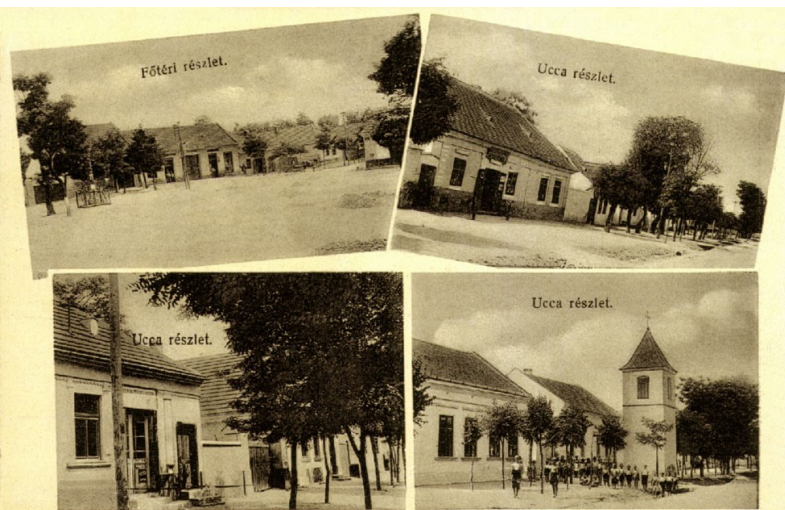
A svábok közül szinte mindenki mezőgazdasággal foglalkozott. A parasztgazdák és családjaik állatokat tartottak, földet, szőlőt műveltek, terményeikkel néha kereskedtek. Miután a rendelkezésre álló termőföldek nagy része homokos jellegű Taksonyban, az ittenieknek mindig is sokat kellett dolgozniuk ahhoz, hogy boldoguljanak.

A letelepedett taksonyiak hiába voltak német származásúak és nyelvűek, Magyarországot hazájuknak tekintették, és sokkal jobban kötődtek a magyar nemzethez, mint a Habsburg uralkodóházhoz.

A XX. század kezdetén egy, a hagyományaihoz ragaszkodó, németül beszélő, de a magyart is egyre inkább elsajátító, lassú ütemben asszimilálódó sváb közösséget láthatunk Taksonyban. Az első világháború itt is egyaránt megkövetelte a maga emberi és gazdasági áldozatait. A két forradalom és a románok rövid, de annál károsabb jelenléte után a község élete visszazökkent a korábbi kerékvágásba. A gazdasági-pénzügyi problémák azonban a két világháború közötti korszakban végig jelen voltak. A főleg módos parasztgazdákból álló képviselőtestület, élén a választott bíróval nagy erőfeszítéseket tett, hogy a település pénzügyeit rendben tartsa, de ez számos tervezett fejlesztés elmaradásával járt. Ennek ellenére is ki tudták építtetni a közvilágítást, javítottak az ivóvízellátáson, és gondoskodni tudtak a rászoruló taksonyiakról.

Sajnos, ebben a korszakban kezdődött el a taksonyi sváb és nem sváb lakosság történetének a legsötétebb időszaka, amely a helyi zsidók Auschwitzba deportálásával, a sváboknak a Gulagba vitelével és kitelepítésével végződött. Nagy szerepe volt ebben a helyi Volksbundnak, amely közreműködött abban, hogy taksonyi férfiakat toborozzanak a Waffen-SS-be, illetve, hogy a második világháború után a svábokat ellenségnek tekintsék, és egy részüket eltávolítsák az országból. Maga a háború 1944 novemberében érte el a községet, és okozott nagy pusztítást. A megszálló szovjet hadsereg is ellenségnek és potenciális munkaerőforrásnak tartotta a svábokat, akik közül közel 800-at vittek a Szovjetunióba málenkij robotra. A „halálos munká”-ból csak egy részük tért haza arra, hogy az itthon maradtak közül sokakat Németországba telepítettek a magyar hatóságok, illetve, hogy már egészen más világ volt, mint amikor elhurcolták őket.

A svábok kitelepítése és a helyükre magyar nemzetiségűek beköltöztetése megbontotta a taksonyi lakosság addigi egységét. A megmaradt svábok további büntetésektől tartottak, és a szenvedéseik egyik okát látták az érkező magyar kisebbségben, akik viszont a svábok bosszújától féltek. A meglehetősen egyoldalú földosztás és a svábokat leginkább bűnösnek tekintő kommunisták hatalomra jutása sem javította a helyzetet. A két csoport ilyen körülmények között hosszú ideig nagyon ellenségesen viszonyult szóban és tettben egymáshoz.

A szocializmus új világa azon túl, hogy az addigi képviselőtestület helyébe a tanács lépett, a mezőgazdaság kollektivizálását, a módosabb gazdák kulákká, vagyis ellenséggé nyilvánítását, svábellenes intézkedéseket, utcaátnevezéseket, MDP-t, munkaversenyeket és hasonló csapásokat tartogatott a taksonyiaknak (is). A svábság úgy érezte, hogy német származása csak hátrányt jelenthet, és ez tömeges névmagyarosításhoz és felgyorsuló asszimilációhoz vezetett.

1956-ban ráadásként természeti csapások is bekövetkeztek a januári földrengés és a tavaszi árvíz formájában. Októberben a községben is voltak forradalmi események, amelyek harcokkal nem jártak együtt, de a tanácsot itt is lemondatták, létrehoztak helyi nemzetőrséget és nemzeti bizottságot. A lakosság nagy része a lehetséges megtorlásoktól tartva nem mert résztvenni a történelemben. A forradalom leverése után hamarosan felállt az MSZMP helyi szervezete, hogy 1989-ig mindenre rátelepedjen Taksonyban.

A Kádár-éra hosszú évtizedei alatt folytatódott az itteni svábság asszimilációja. A nemzetiségi nyelvoktatásnak köszönhetően egyre többen tanultak németül, de a fiatalabb generációk öntudata már inkább magyar volt. Ekkorra kell tenni a mezőgazdaság háttérbe szorulását, ugyanis a társadalmi változások következtében az emberek többsége már inkább tanult, vagy az iparban, szolgáltató szektorban dolgozott. A nyolcvanas évekre a vezetésnek nagyjából sikerült megoldani a legfontosabb problémákat (közvilágítás, ivóvízellátás), de ez az időszak már a szocializmus válságának ideje volt.

Az 1990 óta eltelt idő sok tekintetben az új korszakkal járó változások és a múlt keveréke. A tanács helyett ugyan felállt az önkormányzat, mint új igazgatási forma, de polgármesternek még hosszú ideig a volt tanácselnököt választották meg. Taksonyban iparvállalatok, magánvállalkozások és politikai pártok jelentek meg. Magánosították a szövetkezeti földeket, kisebbségi önkormányzatokat választottak. Az emberek szabadon utazhattak és ünnepelhették a nemzeti ünnepeket, illetve emlékezhetek a málenkij robotban és a kitelepítések során elvesztett barátaikra, szeretteikre.

(Részlet Nagy Lajos Zoltán: *Taksony története* című monográfiájából.)

Nagy Lajos Zoltán

Taksony község története

„Itthon vagyok. S ha néha lábamhoz térdepel egy-egy bokor, nevét is, virágát is tudom, tudom, hogy merre mennek, kik mennek az úton, s tudom, hogy mit jelenthet egy nyári alkonyon a házfalakról csorgó, vöröslő fájdalom. „

Radnóti Miklós: Nem tudhatom

Természeti környezet

Taksony település Pest megye déli részén, az 51-es főút mellett fekszik, közigazgatási területe a Ráckevei-(Soroksári)-Dunáig terjed. Délről Dunavarsány, keletről Alsónémedi, Bugyi, nyugatról a Ráckevei-Soroksári Duna, északról Dunaharaszti határolja, Budapesttől délre kb. 20km-re található.

Taksony a Közép-Magyarországi Régióhoz tartozó település. A Közép-Magyarországi régió jellegét meghatározza, hogy területe Pest megye mellett az ország fővárosát, Budapestet is magába foglalja. Budapest fővárosként és a régió központjaként is a legnagyobb vonzáskörzettel rendelkezik, ellátja a legfontosabb országos, és egyben a régióhoz kapcsolódó feladatokat is. Taksony a régiós településekhez viszonyítva kis településnek számít.

Taksony a Budapesti Agglomeráció települése. A térségi kapcsolatok az agglomerációs övezetben a funkciószűrőből, az infrastruktúra hálózatok sűrűségéből adódóan erősek, meghatározó értékűek.

A település az ún. Budapesti térségben, a főváros vonzáskörzetén belüli első agglomerációs gyűrűn belül helyezkedik el. Földrajzilag a Duna-Tisza közén, a Kiskunság, ill. a Pesti síkság

határán a Csepel-sziget, Soroksári-Duna-ág mellett található.

Táji- és természeti adottságok

Taksony a Ráckevei kistérség települése. A Ráckevei kistérség a közép-magyarországi régió legkisebb területű kistérsége, amely 20 települést foglal magába. A kistérség Budapestnek a jelentős üdülőkörzete, vonzereje a Ráckevei-(Soroksári)-Dunaág, a bányatavak és a Kiskunsági Nemzeti Park, valamint a helyi védettségű területei Dömsödön: Holt-Dunaág; Makád Holt-Dunaág; Szigetbecse: Holtág; Vesszős-király réti-mocsár; Szigetújfalu: Ártéri erdő stb.

Taksony domborzatát a Ráckevei-Dunaág folyó felszínalakító tevékenysége határozta meg. A település egésze ártéri szintű hordalékkúp síkság. Legmagasabb pontjai a település É-i határán lévő 118,8 m tszf-i magasságú Pacsirtahegy, illetve a közigazgatási területének K-i részén lévő 115 m tszf-i magasságú Kakukk-hegy, míg legalacsonyabb területei az ÉNy-i részen elhelyezkedő 99 m tszf-i magasság körüli Duna-parti részek. A kistáj teraszokkal tagolt hordalékkúp felszíne enyhén dél illetve a Duna felé lejt, helyenként futóhomok dűnével tarkítva. Az alacsony ártéri részek 4-6, magas ártéri részei 6-10 méterrel emelkednek a Duna szintje fölé. Az alacsony ártéren több rossz lefolyású, elgátolt mélyedés található. Taksonyban helyi jelentőségű védelem alatt áll a Kakukk-hegy.

A település felszíni vizei közül legjelentősebb a közigazgatási területet nyugatról határoló Ráckevei-Duna-ág, valamint az ebbe beletorkolló – a Taksony-sziget és a település belterülete között lévő – holtág. A Szigetszentmiklósnál a Dunából leágazó Duna-Tisza csatorna rövid szakasza a közigazgatási terület K-i részén érinti Taksonyt. A felhagyott illetve még működő kavicsbányák területén képződött mesterséges tavak szintén a település felszíni vizeit gazdagítják.

Taksony éghajlatát tekintve mérsékelt meleg, száraz. Az évi napsütéses órák száma 2000 óra körül alakul. A hőmérséklet évi átlaga 10,2–10,3 °C körüli. Az hőmérsékleti maximumok átlaga 34,0-34,5 °C, a hőmérsékleti minimumok átlaga -16,0 és -16,3 °C. Az évi csapadék összege 530–550 mm, melyből a vegetációs időszak idején 300-320 mm hullik. Az uralkodó szélirány az ÉNy-i, átlagos sebessége 2,5-3,0 m/s.

Növényföldrajzi tekintetben Taksony térsége a Duna-Tisza közti flórajárásba (*Praematricum*) tartozó kistáj. Jellegzetes potenciális zárt növénytársulásait a síki részeken a gyöngyvirágos tölgyesek (*Convallario-Quercetum roboris*), a homokdűnés területeken a bokás-nyárasok (*Junipereto-Populetum albae*), a vízparti térségekben pedig az alföldi gyertyános tölgyesek (*Quercetum-robori-Carpinetum*) és tölgy-kőris-szil ligeterdők (*Querco-Ulmetum hungaricum*) alkotják. Mára ezek a társulások már csupán nyomokban lelhetők fel. Az urbanizáció, a mezőgazdasági és erdőgazdasági tevékenység nyomán a térség lényegében telepített növénykultúrák által uralt kultúr-sztyeppé alakult.

Tájhasználat, tájszerkezet

Taksony kedvező táji, környezeti adottságokkal rendelkezik. A Ráckevei-Duna-ág, a Duna–Tisza-csatorna valamint a bányászat következtében kialakult tavak mind kitűnő kikapcsolódási lehetőségeket biztosítanak. Mindezek által valamint a fővároshoz közeli fekvésének köszönhetően Taksony népszerű horgász- és csónakázóhely, nyári üdülőhely.

Taksony területét meghatározza a bányászati tevékenység. Számos nagy kiterjedésű tó keletkezett a kavicsbányászat következtében. Ezen felül a természetes vizek is fontos szerepet töltenek be a település életében. A Ráckevei-Duna-ág turisztikai és ökológiai szempontból is fontos tényező. Ráckevei-Duna-ág mentén parti sétányok és üdülőterületek alakultak ki. Ezek azonban sokszor alakulnak át lakóterületté, pl: a Taksony-szigeten található Szigeti Dunasor utca és a Sziget nyaraló utca. A Ráckevei-Duna-ág természeti értékekben gazdag lápterületeknek ad otthont, mely Natura 2000 és ex lege oltalom alatt is áll.

Taksony területének fennmaradó, jelentős hányadát a mezőgazdasági tájhasználat alakította. A mezőgazdasági művelésű térség jelentős része ma is művelés alatt áll. Döntően szántó, rét és legelő művelési ágban.

A Ráckevei-Duna-ág és környéke természeti értékekben gazdag vidék, annak ellenére az, hogy kialakulása emberi beavatkozás következménye. Az 1838. évi nagy pesti jeges árvíz után árvízvédelmi okokból 1873-ban került elzárásra, majd 1920-ban nyerte el mai alakját, mikor az elzárt ágot zsilipekkel megnyitották, vízforgalmát, vízszintjét szabályozhatóvá tették.

Épített környezet

„és ott a park, a régi szerelmek lábnyoma,
a csókok íze számban hol méz, hol áfonya,
s az iskolába menvén, a járda peremén,
hogy ne feleljek aznap, egy köre léptem én,
ím itt e kő, de fönről e kő se látható,
nincs műszer, mellyel mindez jól megmutatható. „

Radnóti Miklós: Nem tudhatom

Parkok

Szent István park

A Dózsa György út elején található, hatalmas nyárfákkal szegélyezett és közparkként kialakított terület mintegy 600 m². A Szent István park árnyékos, padokkal felszerelt. Zöldfelület, amely kiváló lehetőséget nyújt a pihenni, beszélgetni vágyók részére, továbbá a Szent István napi nemzeti ünnep közösségi színhelyéül is szolgál.

Hősök tere

Az általános iskola kertjével szomszédos közpark idős faállománnyal és emlékművel méltó helyet ad a település múltjának megőrzésére, és az oktatási központ zöld színtöltjét nyújtja.

Fő tér –római katolikus templom és környezete

A település fő tere a római katolikus Szent Anna templom környezete sok zöldfelülettel és nagy arányú rendezett burkolt felülettel rendelkezik, mely a sétálóutcával és a templom területével együtt eléri a 6500 m² nagyságot. A klasszikus fő terek valamennyi kedvező tulajdonságával rendelkezik, ahol számos esemény kerül megrendezésre egy évben. A tér struktúrájából adódóan a Szent Anna templom főhomlokzata az események „háttér színtalát adja”. A tér tagoltságából adódóan kisebb egységekre bomlik, amelyekben kiemelt funkciók kaptak szerepet: a zenepavilon, a II. János Pál közösségi ház, emlékművek. A Fő tér településszövetben betöltött pozíciója alapjaiban változtatta meg Taksony köztér és közpark struktúrájának alakítását. A településszerkezet utcahálózatának fő irányultságai a Fő térrel, mint központi elemmel egy aktív gyalogos és kerékpáros közlekedésre épített hálózatot képeznek, amelyre egy új közösségi térrendszert, parkokat, tereket, intézményeket fűz fel a település. A funkciójában különböző térbeli egységek szerves egészet alkotnak, amely aktív módon élő szövetté varázsolja a nagyközség közterületi rendszerét.

Szent Anna tér

A település egyik alközpontjaként funkcionáló terület körül intézmények, szobor, kereskedelmi és szolgáltató üzletek valamint Posta hivatal találhatóak. A nemrég elkészült zöldfelület méltó rangra emeli a közteret. Az önkormányzat célja a terület gyermekközpontként funkcionáló kialakítása, amely szervesen kapcsolódik ahhoz a térbeli szisztémához, amely aktív módon kapcsolja össze a különböző tereket, parkokat, főbb közintézményeket.

Marestli Park

A taksonyi Marestli tó a nagyközségben elfoglalt centrális földrajzi elhelyezkedéséből adódóan a település egyik legkiválóbb adottságokkal rendelkező területe. A tavat és közvetlen környezetét 2009-ben megújították, rendezték, azonban azóta is kihasználatlanul, valódi közösségi funkció nélkül terül el Taksony szívében.

2013-ban a tó környezetére egy hosszú távú és nagyszabású területfejlesztési koncepció készült, amely megvalósulása során a Marstli part Marestli Parkká alakulhatott át. A Marestli Park a lakosok és az ide látogatók széles körét igyekszik kiszolgálni változatos módon, a kicsik játszóterétől az idősek pihenéséig, a profán szórakozástól a szakrális elmélyülésig, a szabadtéri sportolástól a kultúráig. A park szélén, annak lezárásaként létesül az új Református Gyülekezeti központ, a Békesség Háza, itt található a Trianoni emlékmű. Az emlékmű a park egyik épített térként megjelenő eleme, amely a tóban elhelyezkedő félszigetek megjelenését leképező, zöldben úszó félsziget absztrakt formáját mutatja. A közösségi tér kialakítására alkalmas kiszélesedett terület egyik fókuszpontjában helyezkedik el a két félsziget képezte nyiladék tengelyében.

Taksony településhálózatát és a belterület terület-felhasználását nagymértékben meghatározzák a természet- és gazdaságföldrajzi, valamint a táji, történeti adottságai. Településszerkezeti jellegzetességének kialakulásában döntő szerepet játszott a település történeti úthálózati rendszere, amely napjainkig megőrizte régi jellegét. A két fő közlekedési tengelyt a Fő út és a Szent Imre út adja.

Taksony halmazos településként alakult ki, majd a település fejlődésével párhuzamos és merőleges utcák keletkeztek. A település északi és keleti részén a szabályos utcahálózat az elmúlt évtizedekben kialakított lakóterület-fejlesztések eredményei. A Fő utca, a Kossuth L. utca, Dózsa György utca, Szent Mihály utca, Wesselényi M. utca, Attila utca és a Szent Imre utca alapvetően meghatározza a település belső magjának szerkezetét.

A régi, jellemző igen kellemes falusias beépítési mód az oldalhatárra épített házak, a település területén szórványosan maradtak meg, amelyek igen kellemes, hangulatos beépítést jelentenek, vissza hozataluk korszerű változatban kívánatos, a múltbeli építészet hagyományának őrzése végett. A település településszintű intézményei a központban a Fő út mentén és környékén helyezkednek el. Ide települtek az egész települést szolgáló intézmények és különböző szolgáltató létesítmények. A belterület legnagyobb részét a lakóterület alkotja, ahol a kertvárosi jellegnek megfelelő kertes, családi házas beépítés a legjellemzőbb.

Társas-házas beépítés a település északi részén az Alkotmány utcában, Fő úton, Széchenyi út végén és a Szent Imre úton található. A település történelmi múltjának megfelelően változó állagú épületállománnyal rendelkezik. A népi építészeti emlékek eltűntek, elbontásra vagy átépítésre kerültek. A különböző korokban beépült területek telkeinek alakja és mérete különböző, épületeinek állaga eltérő képet mutat.

A település régi magjában a spontán kialakult utcavezetésű beépítéssel különböző méretű és változatos alakú telkek jöttek létre. Ezeken a területeken többnyire a közepes állagú épületek a jellemzőek, de található a területen a modern igényeknek megfelelő formában újjáépített épület is.

A régebben beépült területeken a fésűs beépítés, az oldalhatáron álló családi házak a jellemzőek, az újabban beépült a szabályosabb utcavezetésű és telekosztású területeken pedig az oldalhatáron álló és a szabadon álló beépítés a jellemző, földszint + tetőtér-beépítéssel. A település északi és keleti részén található az új családi házas beépítésű lakótömbök.

A kertvárosias, lakóterületi részeken a lakóterületi övezeteket jellemzően a hagyományos földszint, tetőtérrel vagy a nélkül (F, F+T) lakóépületek közepes hajlású (25-45o) sátoztetővel, nyeregztetővel, félnyeregztetővel, kontyztetővel, oromzatos kontyztetővel, csonka kontyztetővel, egy két helyen manzárdtetővel (toronykiugrással) épültek be. Az újabb építésű családiházak modernebb tetőidomúak (kishajlású max. 25°), földszintesek, magasztetővel, nagyobb alaprajzzal épülnek. Az Alkotmány utcában található kistársas házas beépítésű lakótelek épülete F+1+T. Az intézmények általában földszintesek vagy F+1 emeletesek, magas-tetővel helyenként lapos-tetővel. Az új típusú logisztikai és környezetbarát gazdasági területek (Varsányi út mellett) épületei kishajlású, vagy lapostetős csarnok kialakításúak, 6,0-7,5 m közötti építménymagassággal. Az Alkotmány utca folytatásában lévő Dózsa György utcában szintén az utcafrontra épült, oldalhatáron álló fésűs beépítési mód a jellemző. A Marestli Park és környezetében az épületek és beépítésük az 50-es, 60-as, 70-es évek építészeti stílusát jelenítik meg, megőrizve a településre jellemző hagyományos oldalhatáron álló beépítést. A település központjától a vasútállomás felé haladva baloldalon a hagyományok szerinti utcavonalra, oldalhatáron álló fésűs beépítési mód, jobboldalon a 60-as, 70-es évek épülettípusai előkert kialakítással a jellemzőek.

Kultúra

„Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent,
nekem szülőházam itt e lángoktól ölelt
kis ország, messzeringó gyerekkorom világa.
Belőle nőttem én, mint fatörzsből gyöngye ága
s remélem, testem is majd e földbe süpped el.”

Radnóti Miklós: Nem tudhatom

Taksony kultúráját alapvetően a sváb hagyomány alapozta meg. A mai modern társadalomban ez a hagyomány kisgyermek kortól szövi át a taksonyi közösség életét. A kultúrát a gyökereinkben hordozott hagyományon túl az óvodai neveléstől kezdve az általános iskolai oktatáson át tanulják a gyermekek. Az alap általános ismeretek megszerzésén túl az oktatáshoz szorosan kapcsolódó hagyományok gyakorlása is hozzájárul a kultúra építéséhez. A zenei- és tánc képzés keretében a gyermekek, fiatalok és idősebbek is széles körben éltetik a német nemzetiségi kultúrát, amelynek színteret ad a számos hagyományos és évente ismétlődő esemény, fesztivál, ahol a népi tánc együttes, dalkörök, gyermek csoportok, kulturális egyesületek előadják művészetüket.

A település színes művészeti kultúrájának helyet adó terek erősítik a kultúra közösségformáló szerepét, és annak részévé válnak. A helyek és események térben és időben összekapcsolódnak, a településen felvonuló közösségek a különböző helyeken átvonulva élővé és aktívvá teszik a Takosny közösségi tereit. A közösségi helyek célja nem pusztán egy terület biztosítása az ott valamilyen formában tevékenykedni kívánó emberek részére, hanem több annál. A közösség és a kultúra által egy helyet, amely magába foglalja az eseményt, többlet tartalommal ruházza fel. A Szent Anna templom adventi hangversenye nem csak egy koncert. Az adott helyen, a templomban és időpontban, advent harmadik vasárnapján megrendezett, helyi előadókkal színesített hangverseny többlet tartalommal bír, amelyet a hely szelleme leng körül, és amely által a dallamok nyelvén a kultúra elér az emberek szívébe.

Nem kell azonban ennyire különleges alkalom ahhoz, hogy a kultúra elérjen a közösséghez. A zenepavilonban a nyári estéken megrendezésre kerülő előadások során a taksonyi közösség apraja nagyja a zenepavilon köré gyűlik. Az idősebben a park kényelmes padjain ülve élvezik az előadást, a fiatalok baráti társaságokba verődve szórakoznak, míg a kisgyerekek szaladgálva játszadoznak a park fűvén, miközben mindent áthat az előadóművészek muzsikája. Az estébe áthajolva a zenepavilon, a kiáradó fénye és az áramló dallamok a falu kemencéjévé varázsolják a zenepavilont, ami köré gyűlik Taksony közössége, mint egy nagy család az otthon kemencéje köré.

Az építészet ereje adja a hely szellemét, amelyet élettel a közösség tölt meg, az emberek, akik ezen a módon megélik a kultúrát. A zenepavilon megalkotásában Leon Battista Alberti (1404-1472) gondolatai nyújtottak szellemi segítséget: „ugyanazok a számok, amelyek által a kellemes hangzat élvezetet okoz a fülnek, a szemünket és szellemünket is gyönyörködteti. Az arányok kidolgozásának valamennyi szabályát kölcsönözzük tehát a muzsikustól, akik az ilyen fajta számok legnagyobb mesterei” (De re aedificatoria libri X - Tíz könyv az építészetéről -, IX. könyv). A zenei arányok építészeti alkalmazása közvetlenül kapcsolható a természet harmóniatörvényeihez. Ez az elv azóta is meghatározza Taksony épített környezetének fejlesztését.

Taksony épített környezete ezt az utat kívánja követni, hogy épületeivel, építményeivel ne csak helyet biztosítson, hanem formálja a kultúra magas színvonalú megélését. Ezt az örökséget hagyta ránk Árkay Bertalan a Szent Anna templommal, amelyet követünk a zenepavilontól kezdve, a ravatalozón át, a tájházig, és sok egyéb építményig, szabadtérig.

Taksony gasztronómiai kultúrájában is kiemelt szerepet játszik az építészet, mind a hagyományos épített örökség, mind a kortárs építészet szempontjából. Valamennyi gasztro-kulturális helyét Taksonynak áthatja a hely szelleme, amely különleges hozzáadott értékkel ruházza az éttermeket, ahová nem csak étkezni jár az ember, hanem valóban kulturális élményben is részesülhet.

ÖRÖKSÉGÜNK

A Településkarakter genezise

Taksony öröksége szintén a sváb hagyományban gyökerezik. Az rend, amely a harmóniát biztosítja a sváb népi építészetből fakad. Az első telepesek által beépített területek németes rendben, szabályos telekalakítással, egymáshoz illeszkedő parasztházakkal határozták meg a település képét. Az egykori fő utca, Duna holtág mellett párhuzamosan húzódó, a mai Dózsa György utca beépítése a mai napig hordozza az egykori beépítés rendjét. Itt található a falumúzeumként funkcionáló tájház, amely hűen tükrözi az egykori sváb életmód emlékeit. A sváb parasztház hosszanti elrendezéssel valósult meg az utcára merőleges beépítéssel, az utcafrontra merőleges nyeregtetővel. A fehérre meszelt oromfalas, vályogból épített épületek logikus felépítéssel rendelkeztek. Az első, utcai tisztaszoba után, sorakoztak fel a különböző funkciójú lakóhelyiségek, konyha, szoba, nyárikonyha, kamra, istálló. Az épület szimbiózisban élt a természettel és a benne lakozó családdal, családokkal. Az épületet és a hozzá tartozó udvart folyamatosan, takaros rendben tartották, ápolták, évente frissen meszelték. A szabadter, az udvar és a zárt lakótér határán a ház teljes hosszában tornác, gang húzódott, amely fedett-nyitott térként átmenetet képzett a kültér és a beltér között. Természetes módon árnyékolt a nyári magasan járó nap elől, míg a téli alacsonyan járó meleg napsugarakat beengedte a beltérbe. A hagyományos sváb parasztház hófehérre meszelt homlokzatokkal rendelkezett, cserépfedéssel ellátott nyeregtetővel. A főhomlokzat a klasszikus szakrális népi építészeti elemeket hordozza: a négyszög alsó rész a négy földi elemet szimbolizálja, míg a háromszög oromzat felette a szentháromság metaforája. A homlokzat két utcai ablaka a ház szemeként figyelte az utca forgatagát. A homlokzat szó is az emberi arc homlok szavából ered, amely emberi tulajdonsággal ruházta fel a házat, akárcsak azok az épületelemek, amelyeket mind magunkról emberekről neveztünk el, nem véletlenül: a tetőgerinc, lábazat, pillér fejezet, orrtégla stb. A korabeli ember számára a lakóépület a teljességet szimbolizálta, amely kultúrát eredményezett, amely örökség szellemiségét tovább kívánunk örökölni.

Taksony alapszerkezete falusias beépítési szerkezetből eredeztethető, amelyet az évtizedek alatt felváltott a kertvárosias beépítés mód. Alapvetően az oldalhatáros beépítés a jellemző a település nagy részén, amelyet színesít az időben újabb parcellák szabadonálló beépítési módja. A XX. század végi, XXI. század elei budapesti agglomeráció hatására a Fő út menti beépítés kisvárosias jellegűt öltött, amely erősítése közvetlenül a Fő út térfalaként továbbélő szándéka Taksonynak. A kisvárosias telepítés zárt sorú utcafronti arculata a polgári építészet örökségeként a kereskedelmi – intézményi szektor színhelyét adja a településen.

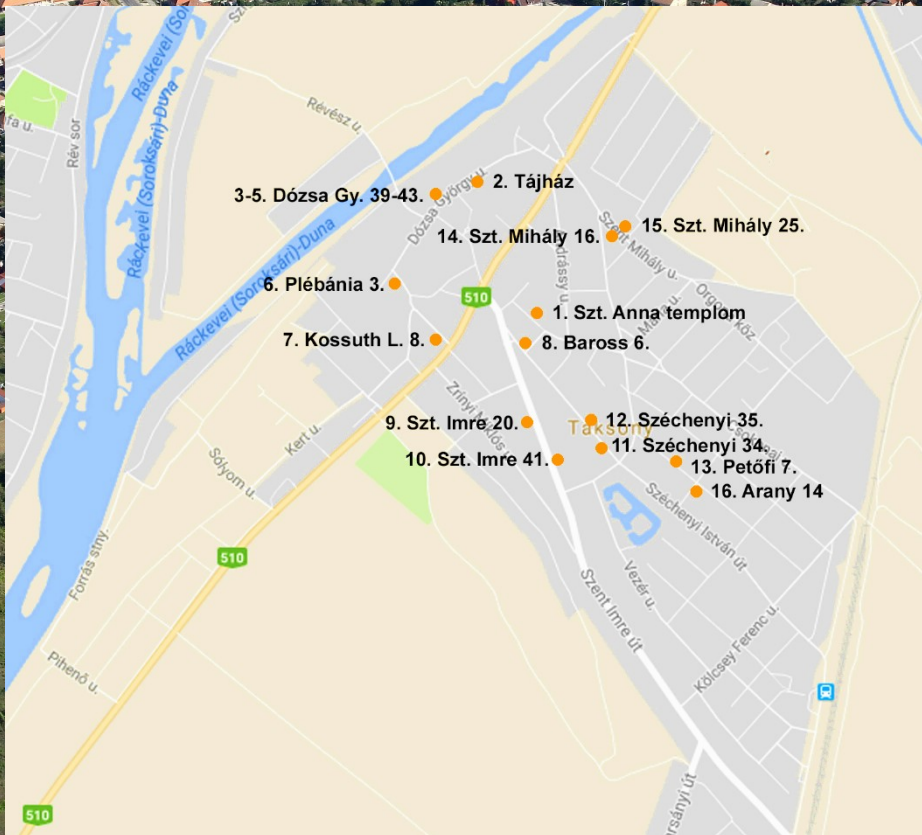
Az egykori ipari területek mára integrálódtak a település belső szövetében, és jellemzően átalakultak az eredeti funkciójuk megváltozott. Az ipari beépítés a nagyközség peremén helyezkedik, önálló övezeteket képezve.

Egy-egy település egyik legfőbb hagyományos intézménye a templom, amely jellemzően az adott település legmagasabb területén helyezkedik el, tornyával messziről jelezve a települést. Taksony újkori barokk temploma a mai Taksony Vezér Általános iskola területén, a dombtetőn helyezkedett el, a hagyományos telepítésnek megfelelően. A római katolikus templom azonban 1956-ban egy nagyerejű földrengés következtében rengeteg lakóházzal együtt összedőlt. A templom újjáépítését egy új helyen, az akkori Szent Anna utcában, a mai Fő téren határozták meg. Az új római katolikus templomot a neves bauhaus építész, Árkay Bertalan tervezte. A bauhaus stílusban épült új modern templom szellemisége teljes mértékben illeszkedett a hagyományos taksonyi építészet szellemiségéhez. A templom ritkaságszámba menő ellipszoid alakú vékony monolit vasbeton héj kupoláját, hazánk egyik legkiválóbb statikus tervezője Csonka Pál tervezett. A Szent Anna templom nem pusztán Taksony egy középülete, hanem egy tájban úszó szobor, mely már több, mint 50 éve jelképezi a közösség szellemiségét. Alkotói és a rendkívül nehéz kor közössége, mely létrehozta ezt a remekművet, példát állít elénk az igaz hitről, a kemény munkáról és odaadásról, arról a szellemiségről, mely genius lociként jelen van ma is az épület közelében, sőt az egész településen. Szimbóluma egy szerény közösség gazdag gondolati és lelki világának.

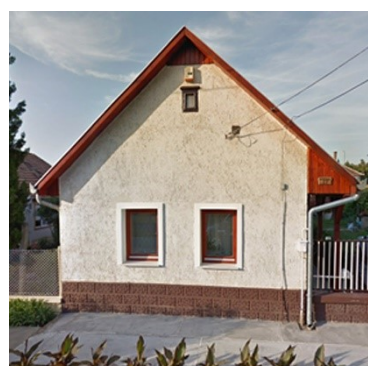
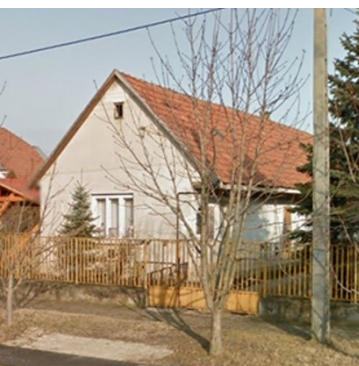
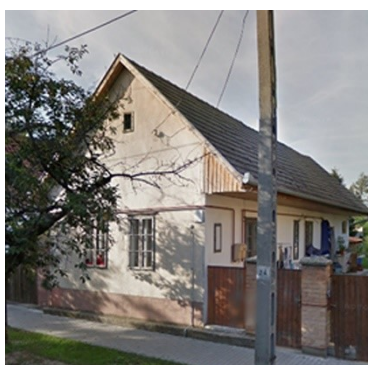
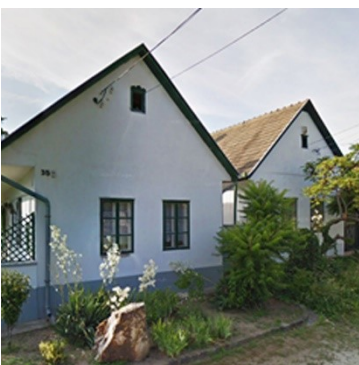

Taksony területén a szocializmus idején épített „Kádár kocka” épületek egy speciális ágazata terjedt el, amely során a korábbi egytraktusos sváb parasztházakból az utcával párhuzamos kéttraktusos lakóépületek terjedtek el, amelyek a klasszikus „Kádár kocka” épületek formavilágát jelenítették meg. Ez a beépítés a mai napig meghatározza két szempontból is a település arculatát. Egyrészt a meglévő karakter társít egy hangulatot az utcáknak, másrészt jellemzően ezeket az épületeket alakítják át, építik át napjainkban, amellyel egy új arculat formálódik, ezért kiemelt figyelmet kell szentelni ezekre az épületekre.

44

HELYI VÉDELEM

A számos új szobor és emlékmű mellett több régi emlékmű és szobor is gazdagítja Taksony közterületeit:

A Szent István mellszobra, Taksony fejedelem mellszobor, 100 esztendő útmenti keresztek, a temetői kereszt, az I. világháborús emlékmű, a taksonyi Krisztus szobor. Ebbe a sorba tartoznak az elmúlt évek új emlékművei, szobrai a teljesség igénye nélkül: az 56-os emlékmű, a malenkij robotra elhurcoltak emlékműve, Mindszenty József bíboros, hercegprímás mellszobra, Wass Albert mellszobor, milleniumi kút, Szt. Erzsébet festett üvegablak, Dunamenti svábok betelepülésének 300. évfordulójára készített emlékmű, Trianoni emlékmű, Baross Gábor emlékmű, a svábok kitelepítésének emlékére állított emlékmű.

A kultúránk, sokszínű örökségünk ápolása, gyakorlása is igazolja, hogy a település számára fontos az a szellemiség, amelyet örökségünk kőbe szilárdult emlékei őriznek, amelyet művészi ágakban megélt kultúránk közvetít a mai napig. Célunk, hogy ez a szellemiség tükröződjön településünk arculatában, ez a gondolatiság vetüljön ki, mind a természeti, mind az épített környezetünkből, mert erre törekedtek őseink, ezen fáradozik a mai közösség, hogy átörökítsen mindent a jövő nemzedékének is. Így válik folytonossá, valódi értéké, értékrenddé mindaz, amit a taksonyiak tettek, tesznek és tenni fognak ott, ahová születtek, ahová költöztek, ahol élnek, Taksonyban.

Minden itt élő gyermek ezt az értékrendet szívja magába tudatosan, az őt körülvevő természeti és épített környezet hatására tudat alatt, hogy ezt felnőttként folytathassa, és mindenki aki ennek a közösségnek kíván a részese lenni, és ezt a csodálatos helyet választja otthonául, ezt az értékrendet kell, hogy elfogadja.

+MINDSZENTY JÓZSEF+

Taksony kiemelkedő természeti öröksége a Sziget, amely a Duna ölelésében nyújtotta őseinknek és nyújtja részben a ma élőknek is mezőgazdasági területeivel az életet adó termést, parti sávjaival a kikapcsolódást, üdülő és lakóépületeivel a pihenést és az otthont. Itt helyezkedik el a taksonyiak számára helyi identitást is kölcsönző, ma már említhetjük így, kultikus étterem, a Sziget Étterem. A Sziget látványa, a rá vezető út lejtése miatt, az útról széles spektrumban tárulkozik föl az oda látogatók számára. A Sziget „kapuját” a levezető útról tekintve jobboldalról a Sziget étterem alkotja. Az étterem, hajdanán kocsmá, Taksony szimbolikus helye, amely az itt élők számára jelentős többlet tartalommal bír. A taksonyi hagyomány részét képezi, kultikus szerepénél fogva nem csak egy étterem. Az elmúlt években a konzekvens tulajdonosi fejlesztéseknek köszönhetően folyamatosan emelkedett a hely épített és természeti környezetének színvonala. Az étterem több közösségi program színhelyét adja, hagyományos módon kiemelt helyszíne a Szent Anna napi, taksonyi búcsú programsorozatának. Az étterem előtt húzódik a Duna holtág parti sávjában a tanösvény.

Az elmúlt évek tudatos fejlesztésének köszönhetően újult meg, és fejlődik folyamatosan a Marestli tó környéke, amely vízgyűjtő tó partja az önkormányzat jóvoltából parkká alakult. A Marestli Park geometriai elhelyezkedéséből adódóan Taksony szívében található, és a település legkiterjedtebb parkját képezi. Sétányával, játszótérével, tavával, emlékművével már mai is széles körű pihenést, szórakozást nyújt az ide látogatóknak. Itt kap helyet a taksonyi református egyházközség új gyülekezeti központja egy új református templommal és közösségi házzal. A park további fejlesztésével egy kiváló adottságú és rengeteg szórakozási, pihenési élménnyel rendelkező parkká válhat a Marestli Park.

MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK BEMUTATÁSA

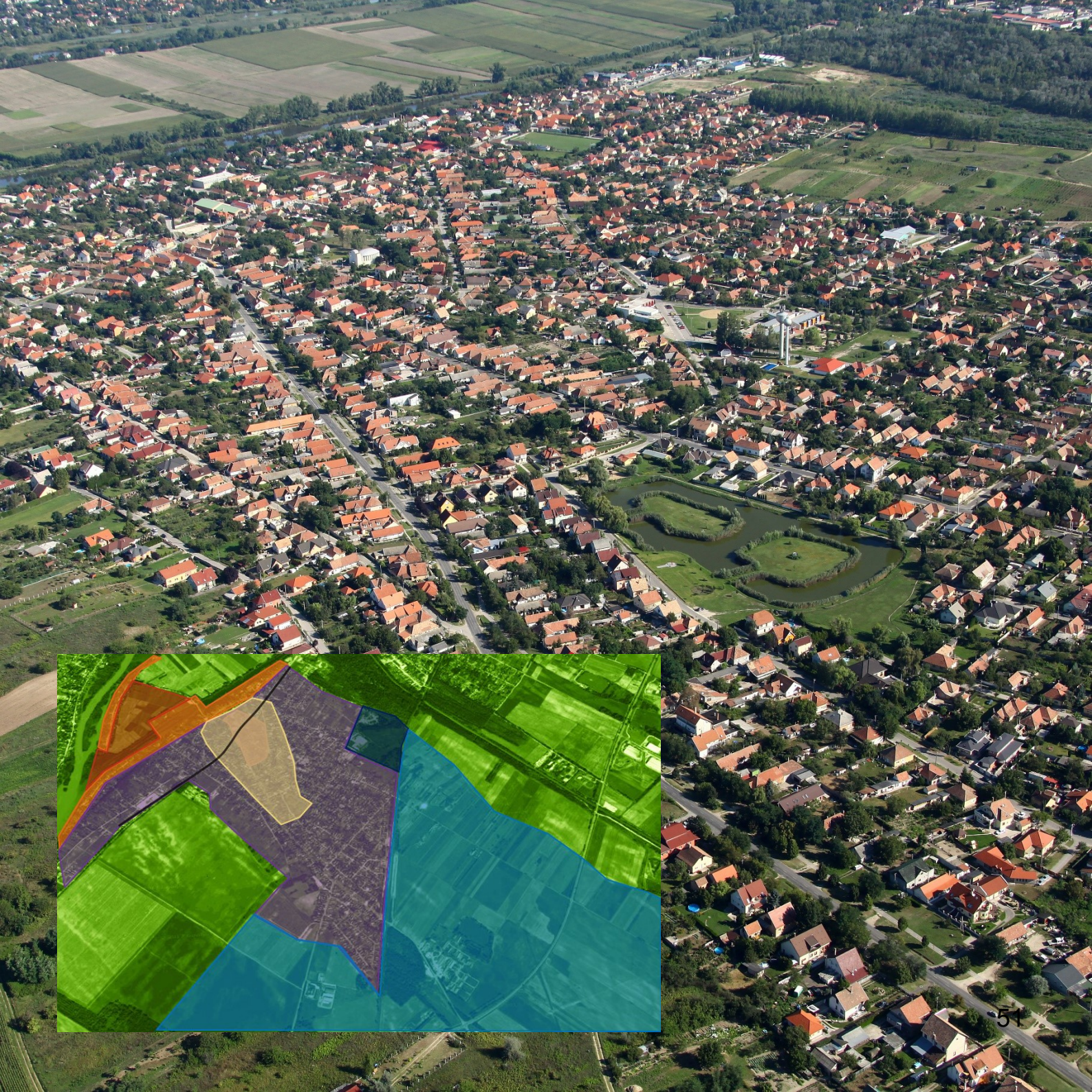
„Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj,
s nem tudja, hol lakott itt Vörösmarty Mihály;
annak mit rejt e térkép? gyárat s vad laktanyát,
de nékem szöcskét, ökröt, tornyot, szelíd tanyát;
az gyárat lát a látcsőn és szántóföldeket,
míg én a dolgozót is, ki dolgaért remeg,
erdőt, fűttyös gyümölcsöst, szállót és sírokat,
a sírok közt anyókát, ki halkan síroga,”

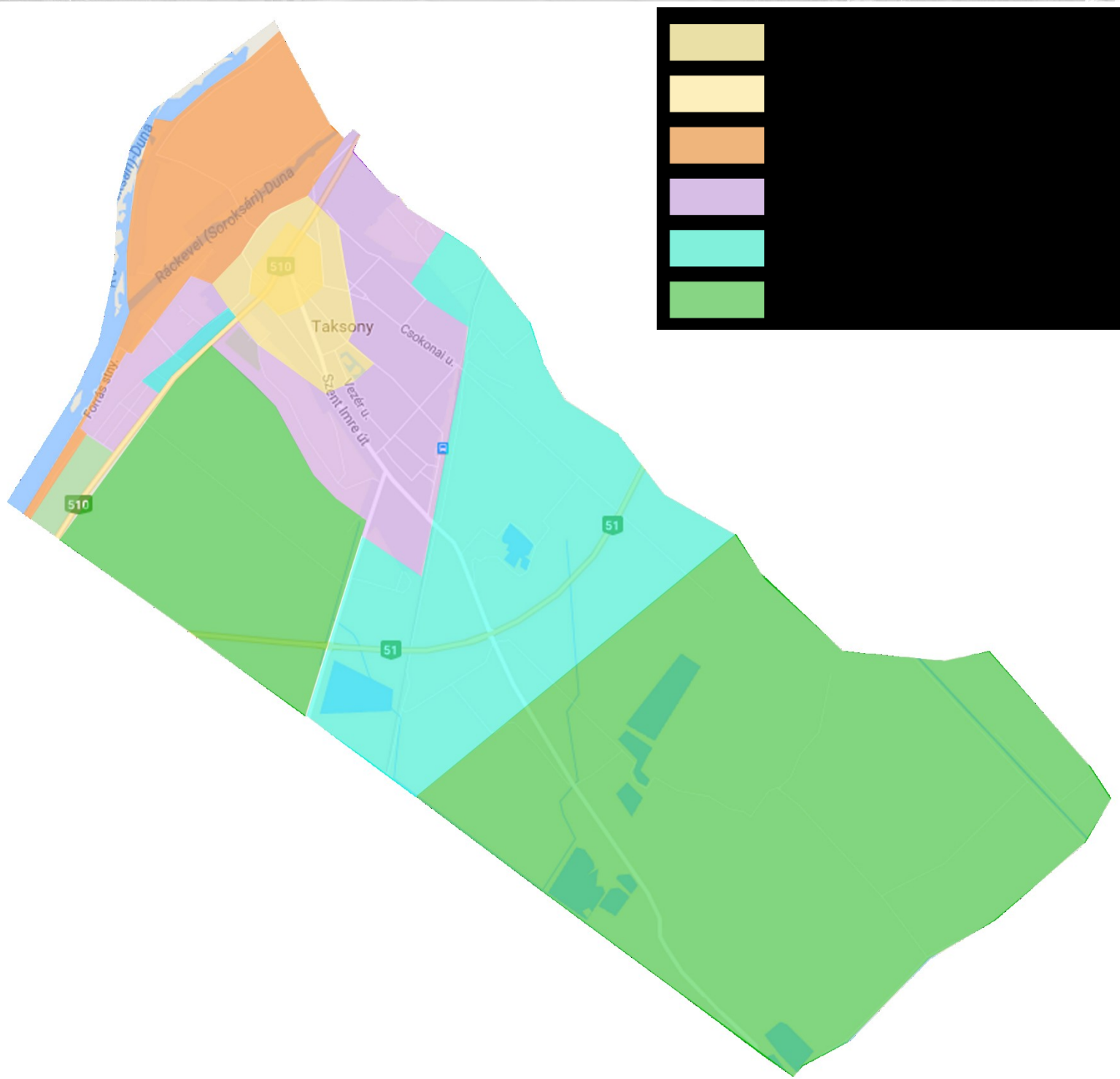
Radnóti Miklós: Nem tudhatom

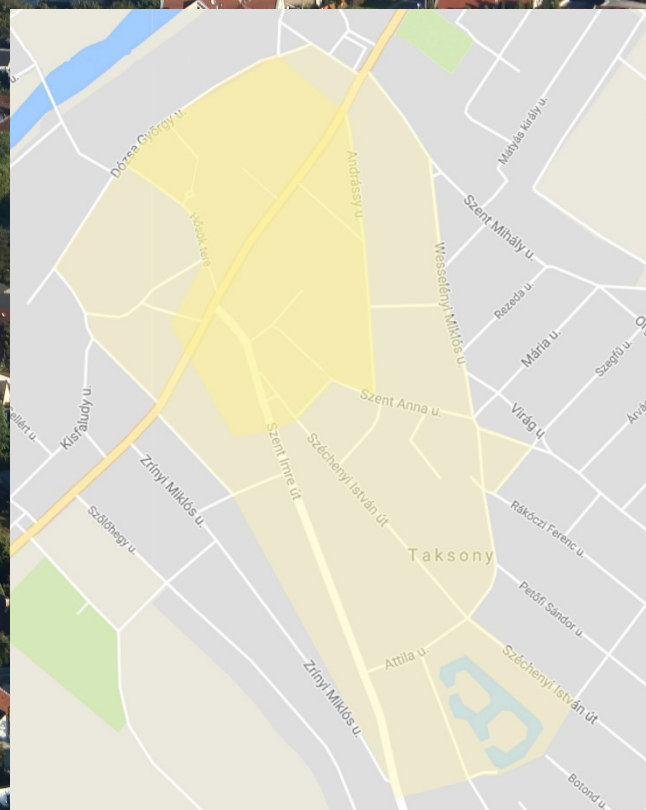

Taksonyban a településkarakter szempontjából alapvetően öt eltérő területet határozhatunk meg: település központ, Sziget és Duna menti területek, általános belterület, ipari terület, külterületek. A településkép szempontjából a fenti területek, további kisebb egységekre oszthatók, ahol a terek, utcák, parkok, szabadterek, szántók megjelenése nyújtja a területek jellemző arculatát. A megjelenésében különböző településrészek közötti koherencia megteremtése, fenntartása, ápolása elsődleges célja a településnek. Az átmeneti részek formálásával a funkcionálisan és megjelenésben más-más területek is egységes arculatot nyújtanak a nagyközség számára.

Taksony identitását a fent említett, meghatározó területek adják, amelyek szellemiség kivétel a település teljes szövetére, és áthatja az ott élő közösséget.

Településközpont karakterének továbbfejlesztése, a Fő út arculati javítása, többalakásos épületek terjedésének megállítása Településközpont jellegének megváltoztatása (a mostani lineáris ill. egyközpontú helyett egy településszintű, több alközpontot magába fűző központ kialakítása, melynek két fő tengelye van: a Fő út kereskedelmi jellegű központi főút és az erre merőleges tengely, a falu belső tengelye – több alközponttal, megújult terekkel és közterületi funkciókkal)

Az épített örökség komplex építészeti és funkcionális megújítása.

A belterület épületeinek korszerűsítése (közösségi, vállalkozói, lakóépületek) energiahatékonyabbá tétele. Infrastruktúra minőségi fejlesztése, energiahatékonyabbá tétele. A településen működő vállalkozások versenyképességének növelése, új vállalkozások alapítása, letelepedése a K+F+I térnyerésével.

A település központban, ahol történetileg kialakult oldalhatáron álló beépítést terjedt el, javasolt az utcára merőleges, vagy a főgerinccel az utcára merőleges és az utcafronti fejrész esetében az utcával párhuzamos kialakítás megvalósítása. A tetőhajlásszög jellemzően 25-40 fok közötti. Azért is érdemes ilyen tetőt alkalmazni, mert így nem árnyékoljuk le a saját és szomszédunk kertjét, illetve gazdaságosan kihasználható geometriájú tetőtér alakul ki, valamint a déli tetőfelületre esetlegesen épített napelemek a lehető leghatékonyabban tudnak működni.

A településkép hagyományos egységességét őrizni segít, ha a ház oromzattal fordul az utca felé, és nem kontyolt tetővel. Utcával párhuzamos gerincű utcai szárnyat csak ott érdemes építeni, ahol a környező épületek már ilyenek, és így illeszkedik az új, vagy átalakítani kívánt épület az utcaképhez. Keresztbe beforduló belső épületszárnyat csak kellően széles telek esetén érdemes alkalmazni, ott is megfontolással: ne vágja ketté a kertet első és hátsó kertre. A kertes házak elengedhetetlen kelléke a megfelelő méretű tároló. A telkünk rendben tartása könnyebb, ha a tárolók, kiegészítő épületrészek a főépülettel összhangban, azzal együtt tervezve alakulnak ki. Ugyanez igaz a kerítésekre. Az utcai Kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai módszerekkel, friss hangulatú, de illeszkedő kerítést tervezni, építeni. A teljesen tömör, átláthatatlan utcai kerítés kerülendő. Az oldalsó és hátsó kerítések rejtettebbek, mégis érdemes átgondolni anyagukat, zártságukat. A nyitottabb, átlátszóbb kerítés nem csak a jószomszédi kapcsolatokat segíti, de naposabb, levegősebb lesz a kertünk, és szabadon élvezhetjük a környező táj látványát.

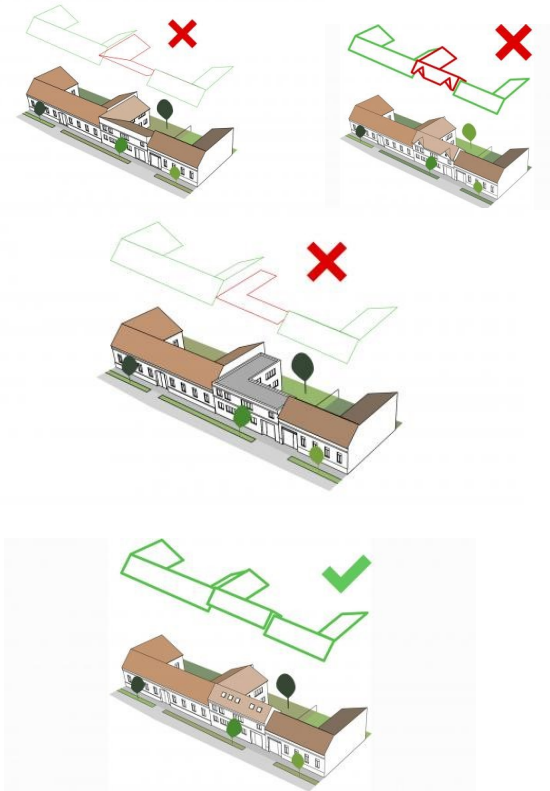
Ajánlások a településközponthoz

MAGASSÁG, TETŐHAJLÁSZÖG

Taksony településközpontjában a családi házak magassága közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Taksony általános településrészének utcaképébe. A magasság településképi megjelenését befolyásolja a tetők hajlásszöge. Taksonyban kizárólag a magastető kialakítása illeszkedik a településképhez.

Ajánlások a településközponthoz

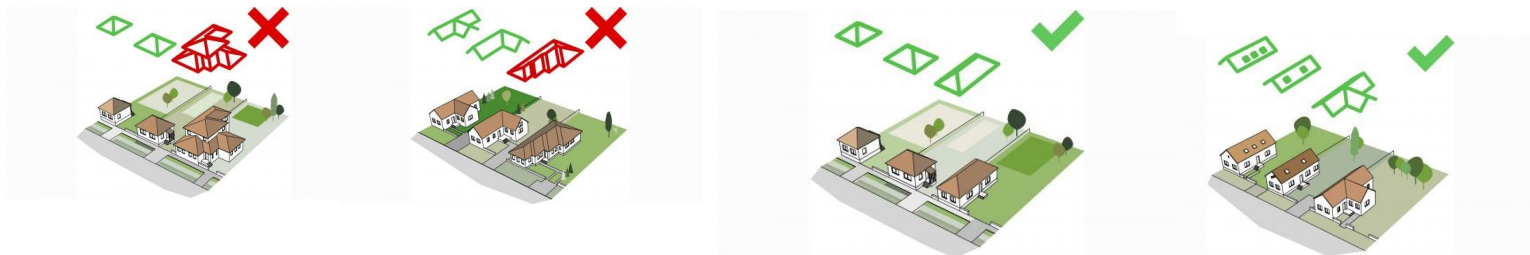
TETŐHAJLÁSSZÖG, TETŐFORMA

Taksony településközpontjában a családi házak tetőhajlásszöge közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek Taksony utcaképébe.

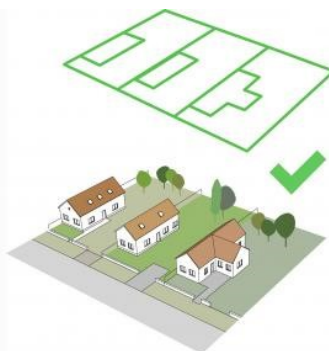
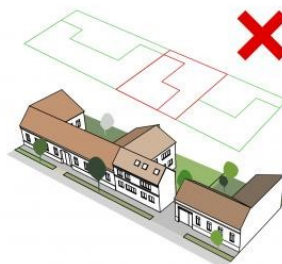
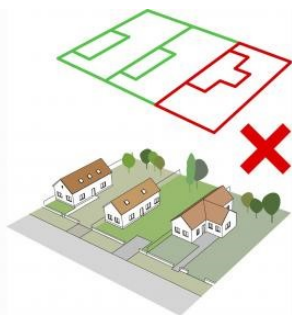
Ajánlások a településközponthoz

TETŐFORMA

A településrészen lévő családi házak tetőformája egyszerű. Új házak építésénél a szomszédok figyelembe vételével kell illeszkedni. Amennyiben az építési telek körül kialakult egy nyeregtetős házakból álló utcakép, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a szomszédokhoz hasonló nyeregtetős tetőformájú. Amennyiben az építési telek körül sátortetős épületek állnak, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a többi épülethez hasonló tömegű és tetőformájú.

Ajánlások a településközponthoz

BEÉPÍTÉS

A hagyományokhoz igazodva a településközpont egy részén a hagyományos lakóterületen az épületek általában az északi oldalhatáron állnak, az épületek az utcai homlokzalonaltól 0-5 méterre vannak. Az utcaképet az előkertek és a házak előtti növényzet határozza meg. A másik, újabb beépítési mód a zárt sorú. Az új épületek telepítése akkor megfelelő, ha azok illeszkednek az utcában álló házakhoz, se előrébb, se hátrább nem állnak, a tetőgerinc magassága azonos, az utcai homlokzat oromfalas, vagy a zárt sorú kialakítást követi.

Ajánlások a településközponthoz

ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Taksony településközpontjának színvilága változatos, mégis megfigyelhető egy visszafogott illeszkedés, hasonló anyag- és színhasználat.

Taksony általános településrészén a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű féMLEMEZ fedés és burkolat.

Ajánlások a településközponthoz

KERÍTÉS

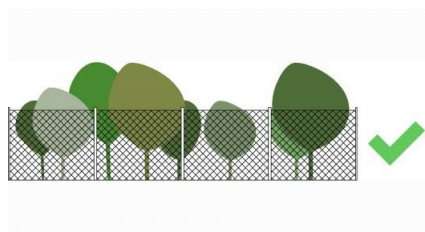
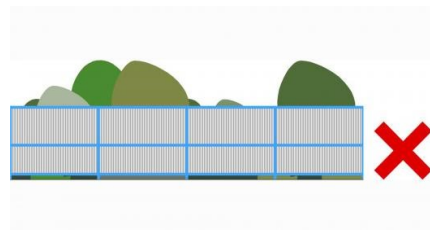
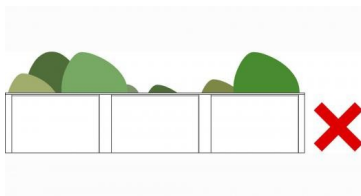
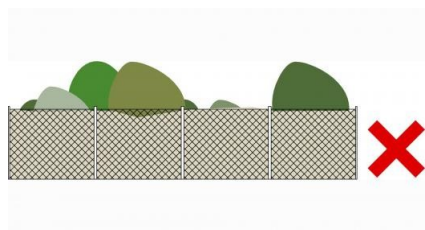
Taksony településközpontjában az áttört kerítések kívánatosak, tömör és nem átlátható megoldások, a hagyományos taksonyi jelleg kivételével, nem elfogadhatóak, kivéve a zárt sorú kialakítás kapuinál.

Ajánlások a településközponthoz

Ajánlások a településközponthoz

Fő út

A település központban a Fő úton, azokon a szakaszokon, ahol a zárt sorú beépítés részletekben kialakult, érdemes ezt a beépítés módot követni, Fő út arculatában kisvárosias beépítést eredményez. A tetőhajlásszög jellemzően 25-40 fok közötti.

A településkép hagyományos nagypolgári arculati egységességét őrizni segít, ha a tetőgerinc ezekben az esetekben párhuzamos az utcafronttal, és kontyolt tetővel jelenik meg. Utcával párhuzamos gerincű utcai szárnyat csak ott érdemes építeni, ahol a környező épületek már ilyenek, és így illeszkedik az új, vagy átalakítani kívánt épület az utcaképhez. Keresztbe beforduló belső épületszárnyat csak kellően széles telek esetén érdemes alkalmazni, ott is megfontolással: ne vágja ketté a kertet első és hátsó kertre. A kertes házak elengedhetetlen kelléke a megfelelő méretű tároló. A telkünk rendben tartása könnyebb, ha a tárolók, kiegészítő épületrészek a főépülettel összhangban, azzal együtt tervezve alakulnak ki. A Fő út esetében érdemes a szárazkapus kialakítás megvalósítása, amelyen keresztül feltárulkozhat a belső udvar, de a zárt sorú beépítésnél egységes homogén arculatot rajzol ki.

Ajánlások a Fő úthoz

A taksonyi Fő út megújításának tervezése napjainkban zajlik. Célunk egy korszerű, elsősorban lineáris intézményi és kereskedelmi zóna kialakítása, amely XXI. századi módon képes az átmenő forgalom lebonyolítására, a taksonyiak kiszolgálására, gépjárművel, kerékpárral, és gyalogos forgalommal egyaránt. A közterület rendezésével egy egységes arculattal ruházzuk fel a Fő utat, amely keretét szolgálja majd az épületek arculatának, amelyekkel együtt rajzolódik ki a Fő út meghatározó településképe.

A Fő út beépítése kizárólag az utcafrontra telepített épületekkel lehetséges, nem engedélyezett a telekspekuláció által nyeles kialakítással, vagy egyéb ingatlanjogi manipulációval történő beépítés, amely alapvetően kártékonyan bontja meg, szakítja fel a meglévő településszövetet. Az épületek elhelyezése a Fő út utcavonalától mélyebben, utcafronti kapcsolat nélküli kialakítása nem lehetséges.

A meglévő hagyományos, vagy a hagyományos nagypolgári zárt sorú beépítés valósulhat meg ezen a területen, amely engedi a kisméretű többlakásos lakóépületek kialakítását is, minden esetben utcai, földszinti üzletek létesítésével.

Ajánlások a Fő úthoz

MAGASSÁG

Taksony Fő útján az épületek magassága közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Taksony általános településrészének utcaképébe.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Taksony Fő útján az épületek tetőhajlásszöge közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek Taksony utcaképébe.

TETŐFORMA

A településrészeken lévő épületek tetőformája egyszerű. Új házak építésénél a szomszédok figyelembe vételével kell illeszkedni. Amennyiben az építési telek körül kialakult egy nyeregtetős házakból álló utcakép, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a szomszédokhoz hasonló nyeregtetős tetőformájú. Amennyiben az építési telek körül sátortetős épületek állnak, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a többi épülethez hasonló tömegű és tetőformájú.

Ajánlások a Fő úthoz

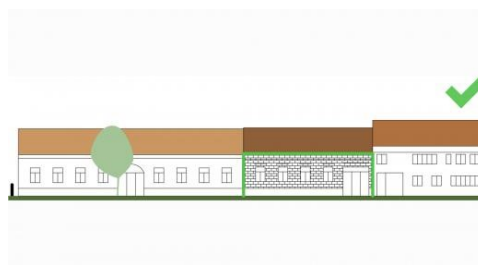
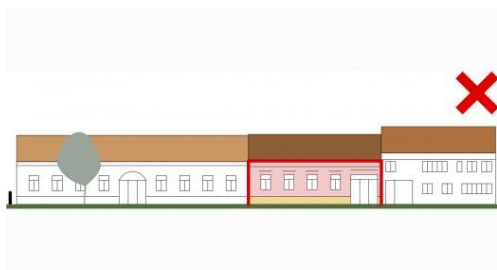
ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Taksony Fő útjának színvilága változatos, mégis megfigyelhető egy visszafogott illeszkedés, hasonló anyag- és színhasználat.

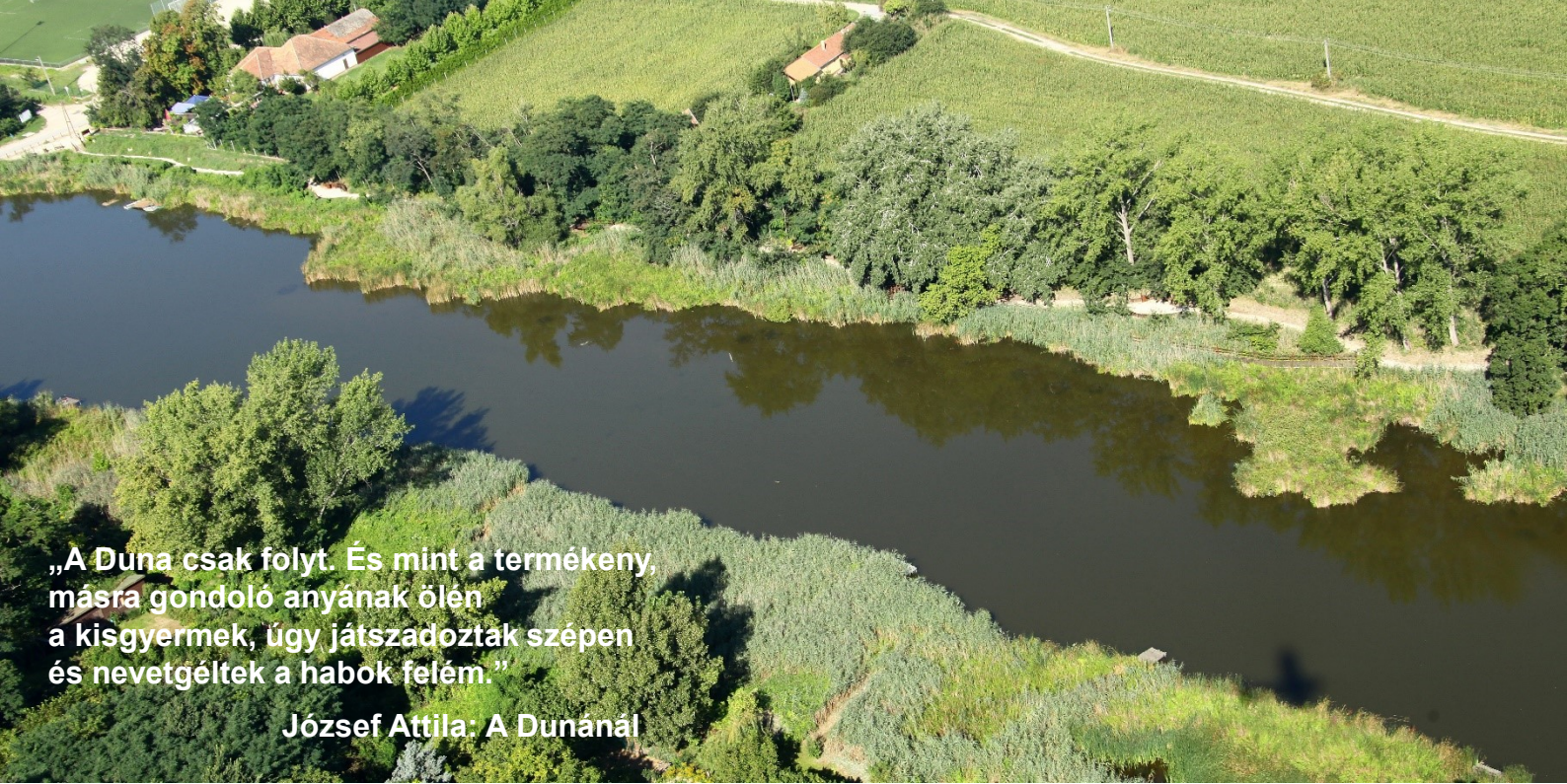
Taksony Fő útján a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemez fedés és burkolat.

KERÍTÉS

A Fő út központi részein a zárt sorú beépítés esetében a szárazkapus kialakítást szükséges megvalósítani.

Sziget és Dunamenti területek

„A Duna csak folyt. És mint a termékeny,
másra gondoló anyának ölen
a kisgyermek, úgy játszadoztak szépen
és nevetgéltek a habok felém.”

József Attila: A Dunánál

Taksony rendkívül értékes természeti adottsága a Duna parti fekvés, mely alkalmassá teszi ezt a településrészt a rekreációs illetve vendéglátási funkciók betöltésére. A település Ráckevei-Soroksári Duna-ág valamint holtág melletti part menti sávját mind a település központ mind a Taksony sziget felőli részekén vegyes használatú üdülési és lakó funkciójú hétvégi házas és családi házas területhasználat jellemzi. A vízparti telkek szinte mindegyike, illetve az ezek mögötti területek is sokhelyütt mára már beépítésre kerültek a legkülönbébb méretű és megjelenésű üdülési illetve helyenként lakó funkciót betöltő épületekkel, aminek következtében a település, ezen részei rendezetlen megjelenésűek. A sziget holtág felőli részén vendéglátói funkciójú épületek (vendéglő, kemping) is található. Ezeknek a szomszédságában nagy területű zöldfelületi funkciót is betöltő sportpálya van.

Sziget és Dunamenti területek

A folyamparti területek közterületei sokszor szintén rendezetlen képet mutatnak. Az utcák sok helyütt burkolatlanok, a vízelvezetés nem megoldott, a zöldfelületek hiányosak. Maga a Dunapart megközelíthetetlen a vízparti telkek beépítése miatt. Taksony-sziget belső területei jelenleg **nagytablás szántóföldi hasznosítás** alatt állnak. A Taksony-sziget csúcsán lévő **ártéri erdőfolt** az utolsó természetközeli terület a település közigazgatási területén, amely természetvédelmi és zöldfelületi szempontokból egyaránt értékes terület.

Taksony Nagyközség Településfejlesztési Koncepciójában meghatározta, hogy Duna Holtág településen betöltött szerepét élénkíti, amely során célként tűzte ki annak újbóli élővé tételét, továbbá a lakosság és, az oda látogatók számára történő aktivizálását. A folyamat már megkezdődött, épült egy tanösvény, amely a Sziget étterem előtt húzódik.

A Duna Holtág meder tisztítása is végrehajtásra került, így ugyan még nem beszélhetünk élő folyóról, de felfrissítésre került az érintett szakasz.

A koncepcióban megfogalmazott szándék szerint a parton sportolási, kerékpározási, sétány megvalósítását tervezi a település, olyan módon, hogy aktív kapcsolatot teremtsen a vízfelülettel. A sport és aktív pihenési tevékenységek szélesítése miatt a vízi sportok elősegítése, kajak-, kenu túrák kiinduló és érkező pontjaként kívánja Taksony definiálni a helyet. A helyi német nemzetiségi oktatási rendszerébe pedig tervezi bevonni a Sziget csodálatos természeti adottságait, a gyermekek környezettudatos nevelése céljából. A Sziget kiemelt pontja a Szigetcsúcs, amely egy egybefüggő zöld park, a Duna ölelésében.

Ajánlások a Sziget és a Dunamenti területekhez

TELEPÍTÉS

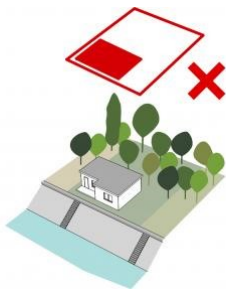
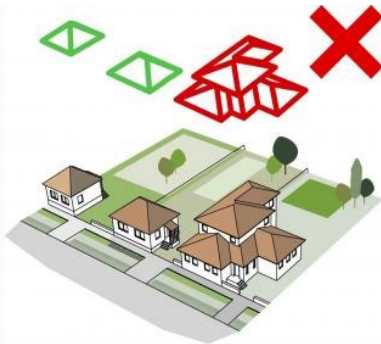
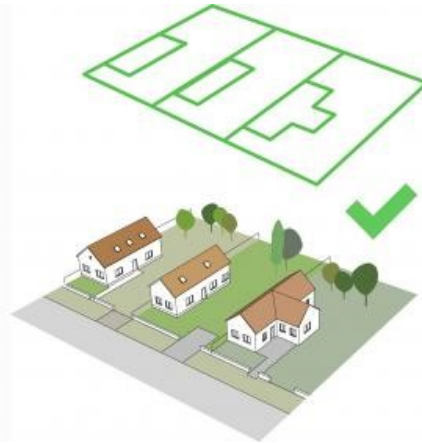
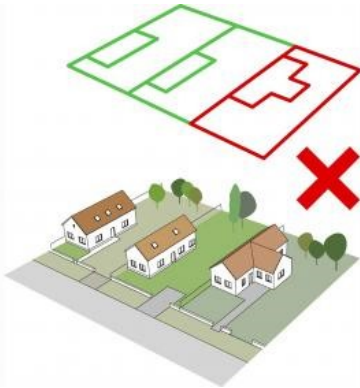
Taksony Sziget és Dunamenti területein a jellemzően eredetileg üdülőknek épült épületek, majd mára családi házzá alakuló házak telepítése oldalhatáron álló, vagy szabadonálló, a telken belüli Elhelyezkedése jellemzően az utcára merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített, indokolatlanul, nagy mértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt, azonban a korábban speciálisan telepített fűrészfogas telepítéshez történő illeszkedés indokolt és határozottan javasolt. A családi házak a telek oldalhatárán, vagy szabadonálló módon állnak, a ház mögött növényzettel határolva kialakítható a védett kert. Az előkert, és hátsókert kialakítása a fűrészfogas telepítés esetében változatos mélységi utcaképet teremt, amely egyedi üdülő hangulatot társít a területhez, amely megkoronáz a Duna látványa.

Az területrészen az épületek telepítése oldalhatáron, vagy szabadon álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára párhuzamos és merőleges rendszerű. A településrészeken nem elfogadható, ha egy ház az utca vonalától elforgatott rendszerbe van telepítve. Taksony ezen településrészén a családi házak telepítése akkor megfelelő, ha az utcával, a telek utcafronti részével párhuzamos. Az épület a telek utcafronti részéhez képest úgy épüljön meg, hogy illeszkedjen a kialakult állapothoz.

A kisméretű telkek miatt ezen a területen intenzív a beépítés, amely jellemzően kis alapterületű épületek létesítését eredményezi, közel épülve egymáshoz. Ez a terület, az eredeti telekosztásokkal jellemzően az eredeti üdülő övezet beépítését, arculatát hordozza, és az üdülő funkcióra alkalmas. A lakó rendeltetés és a családi házak építése ezen a területen korlátozott módon, speciális feltételekkel valósítható meg.

Ajánlások a Sziget és a Dunamenti területekhez

Ajánlások a Sziget és a Dunamenti területekhez

MAGASSÁG

Taksony Sziget és Dunamenti területein a jellemzően eredetileg üdülőknek épült épületek, majd mára családi házzá alakuló házak magassága közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Taksony ezen területeinek utcaképébe.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Taksony Sziget és Dunamenti területein a házak tetőhajlásszöge közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek általában nem illeszkednek Taksony utcaképébe, de ezen a területen előforduló meglévő épületek kivételnek tekinthetők, színesítik, őrzik a korabeli üdülő jelleget.

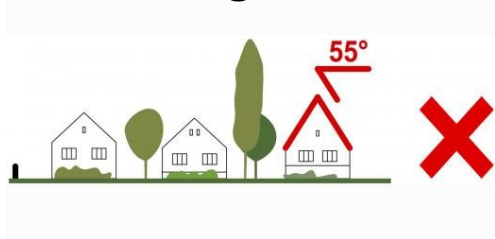
Ajánlások a Sziget és a Dunamenti területekhez

TETŐFORMA

A településrészekben lévő családi házak tetőformája egyszerű. Új házak építésénél a szomszédok figyelembe vételével kell illeszkedni. Amennyiben az építési telek körül kialakult egy nyeregtetős házakból álló utcakép, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a szomszédokhoz hasonló nyeregtetős tetőformájú. Amennyiben az építési telek körül sátoztetős épületek állnak, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a többi épülethez hasonló tömegű és tetőformájú.

Ajánlások a Sziget és a Dunamenti területekhez

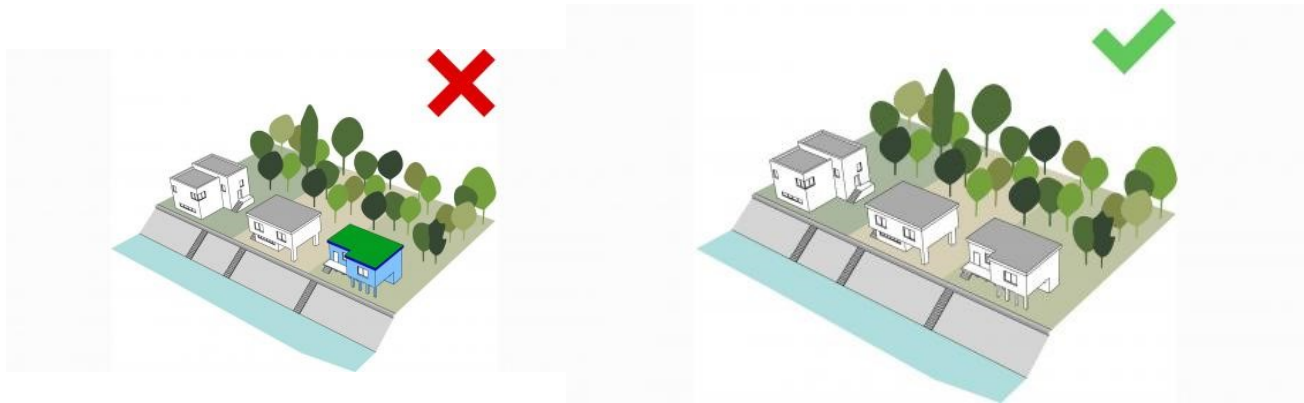

Ajánlások a Sziget és a Dunamenti területekhez

ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Taksony általános és átalakuló, vagy új településrészének színvilága változatos, mégis megfigyelhető egy visszafogott illeszkedés, hasonló anyag- és színhasználat.

Taksony általános településrészén a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemez fedés és burkolat.

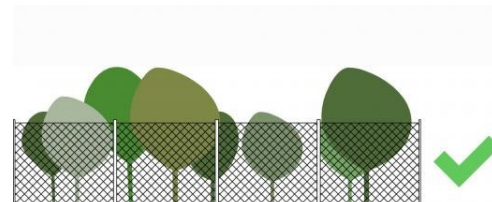
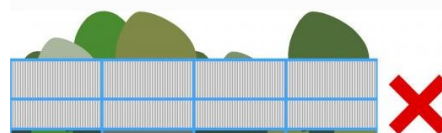
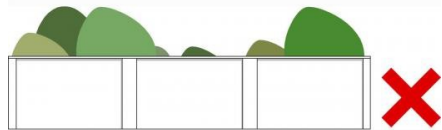
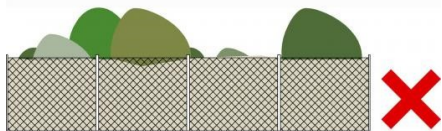

Ajánlások a Sziget és a Dunamenti területekhez

KERÍTÉS

Taksony általános és átalakuló, vagy új részein az áttört kerítések kívánatosak, tömör és nem átlátható megoldások nem elfogadhatóak.

Általános települési belterület

Az általános településrészben, ahol történetileg kialakult oldalhatáron álló beépítést terjedt el, javasolt az utcára merőleges, vagy a főgerinccel az utcára merőleges és az utcafronti fejrész esetében az utcával párhuzamos kialakítás megvalósítása. A tetőhajlásszög jellemzően 25-40 fok közötti. Azért is érdemes ilyen tetőt alkalmazni, mert így nem árnyékoljuk le a saját és szomszédunk kertjét, illetve gazdaságosan kihasználható geometriájú tetőtér alakul ki, valamint a déli tetőfelületre esetlegesen épített napelemek a lehető leghatékonyabban tudnak működni.

A településkép hagyományos egységességét őrizni segít, ha a ház oromzattal fordul az utca felé, és nem kontyolt tetővel. Utcával párhuzamos gerincű utcai szárnyat csak ott érdemes építeni, ahol a környező épületek már ilyenek, és így illeszkedik az új, vagy átalakítani kívánt épület az utcaképhez. Keresztbe beforduló belső épületszárnyat csak kellően széles telek esetén érdemes alkalmazni, ott is megfontolással: ne vágja ketté a kertet első és hátsó kertre. A kertes házak elengedhetetlen kelléke a megfelelő méretű tároló. A telkünk rendben tartása könnyebb, ha a tárolók, kiegészítő épületrészek a főépülettel összhangban, azzal együtt tervezve alakulnak ki. Ugyanez igaz a kerítésekre. Az utcai Kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai módszerekkel, friss hangulatú, de illeszkedő kerítést tervezni, építeni. A teljesen tömör, átláthatatlan utcai kerítés kerülendő. Az oldalsó és hátsó kerítések rejtettebbek, mégis érdemes átgondolni anyagukat, zártságukat. A nyitottabb, átlátszóbb kerítés nem csak a jószomszédi kapcsolatokat segíti, de naposabb, levegősebb lesz a kertünk, és szabadon élvezhetjük a környező táj látványát.

Átalakuló, új települési belterület

Az átalakuló és új településrészekben, ahol történetileg kialakult oldalhatáron álló beépítés, és az újonnan szabályozott szabadonálló beépítési terjedt el, javasolt szintén az utcára merőleges, vagy az utcára merőleges, vagy az utcával párhuzamos kialakítás megvalósítása. A tetőhajlásszög

jellemzően 25-40 fok közötti itt is. A településképi hagyományos koherens egységességét őrizni segít, ha a ház oromzattal fordul az utca felé, azonban itt kontyolt tetős kialakítás is meghatározhatja az utcaképet.

Minden esetben azt a megoldást érdemes építeni, amely a környező épületekre jellemző, mert így illeszkedik az új, vagy átalakítani kívánt épület az utcaképhez. Keresztbe beforduló belső épületszárnyat csak kellően széles telek esetén érdemes alkalmazni, ott is megfontolással: ne vágja ketté a kertet első és hátsó kertre. A kertes házak elengedhetetlen kelléke a megfelelő méretű tároló. A telkünk rendben tartása könnyebb, ha a tárolók, kiegészítő épületrészek a főépülettel összhangban, azzal együtt tervezve alakulnak ki. Ugyanez igaz a kerítésekre. Az utcai Kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai módszerekkel, friss

hangulatú, de illeszkedő kerítést tervezni, építeni. A teljesen tömör, átláthatatlan utcai kerítés kerülendő. Az oldalsó és hátsó kerítések rejtettebbek, mégis érdemes átgondolni anyagukat, zártságukat. A nyitottabb, átlátszóbb kerítés nem csak a jószomszédi kapcsolatokat segíti, de naposabb, levegősebb lesz a kertünk, és szabadon élvezhetjük a környező táj látványát.

Ajánlások az általános területekhez

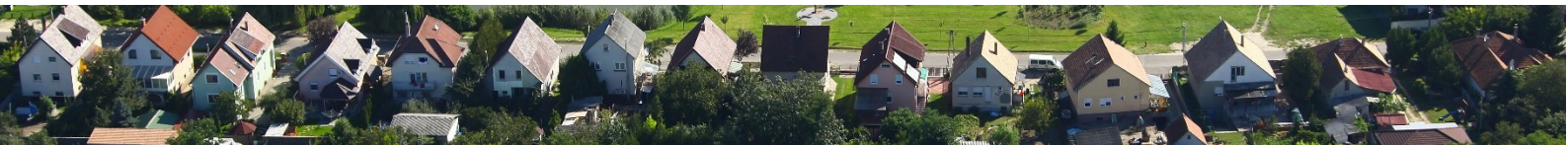
TELEPÍTÉS

Az általános településrészen a családi házak telepítése oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített, indokolatlanul, nagy mértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. A családi házak a telek oldalhatárán állnak, a ház mögött növényzettel határolva kialakítható a védett kert.

Az átalakuló új településrészen a családi házak telepítése szabadon álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára párhuzamos és merőleges rendszerű. Az átalakuló, új településrészekben nem elfogadható, ha egy ház az utca vonalától elforgatott rendszerbe van telepítve. Taksony átalakuló településrészen a családi házak telepítése akkor megfelelő, ha az utcával, a telek utcafronti részével párhuzamos. Az épület a telek utcafronti részéhez közelebb épüljön meg, így marad mögötte hely egy védett kertrész kialakítására. A telek közepére való telepítés nem ajánlott, mivel így az épület körül csak a telek teljes körbezárásával alakítható ki védett kert, ami nem kívánatos.

Ajánlások az általános területekhez

MAGASSÁG

Taksony általános és átalakuló, vagy új településrészén a családi házak magassága közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új háznak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Taksony általános településrészének utcaképébe.

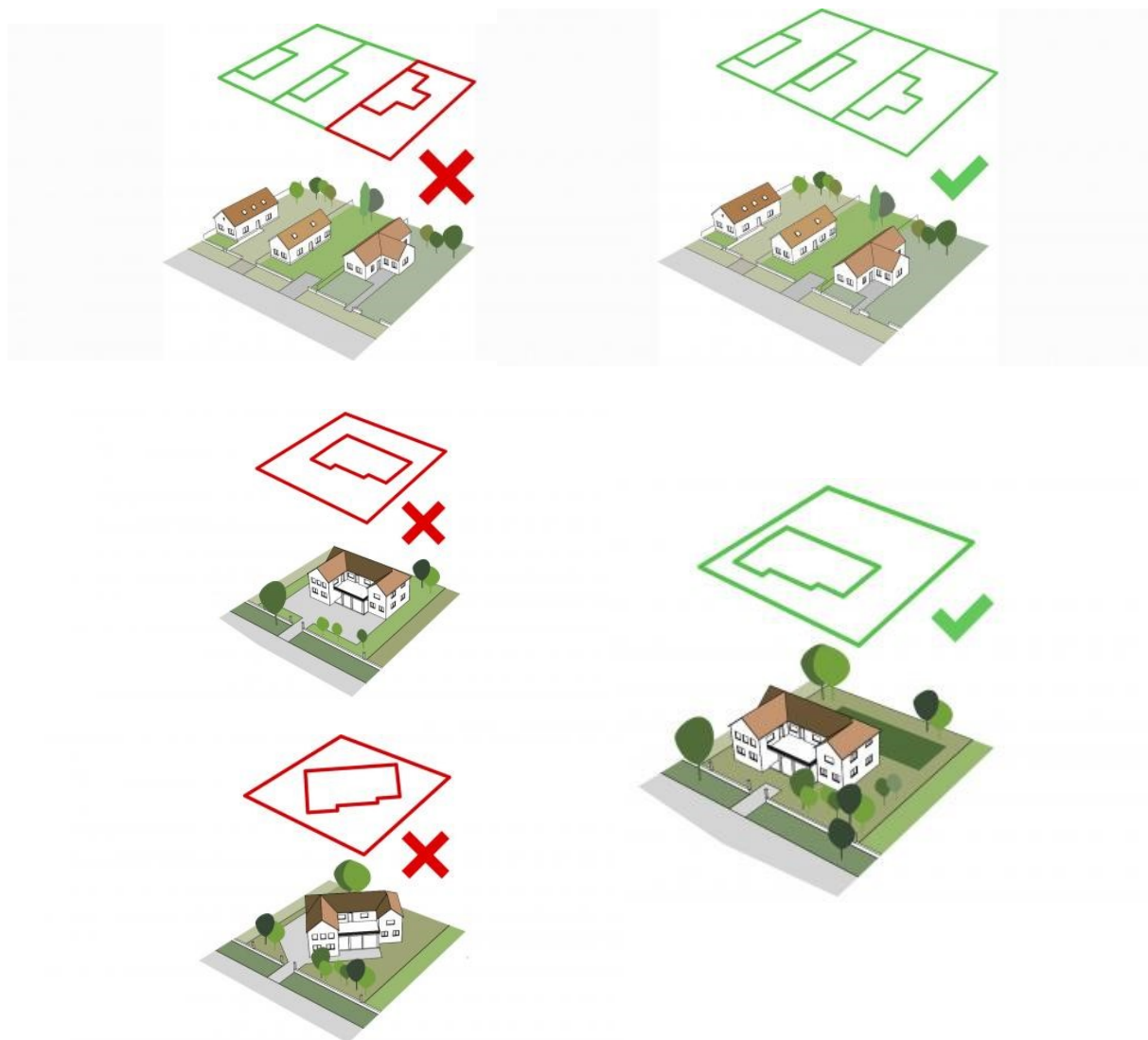
TETŐHAJLÁSSZÖG

Taksony általános és átalakuló, vagy új településrészén a családi házak tetőhajlásszöge közel azonos. A meglévő épületek közé épülő új háznak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetüknek. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek Taksony utcaképébe.

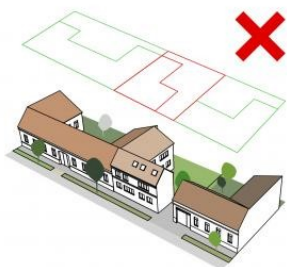
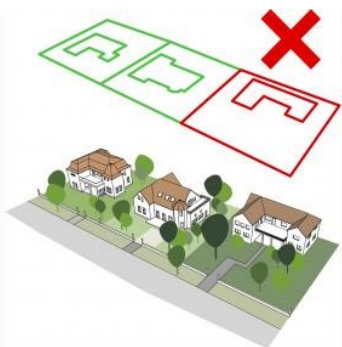
TETŐFORMA

A településrészekén lévő családi házak tetőformája egyszerű. Új házak építésénél a szomszédok figyelembe vételével kell illeszkedni. Amennyiben az építési telek körül kialakult egy nyeregtetős házakból álló utcakép, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a szomszédokhoz hasonló nyeregtetős tetőformájú. Amennyiben az építési telek körül sátoztetős épületek állnak, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a többi épülethez hasonló tömegű és tetőformájú.

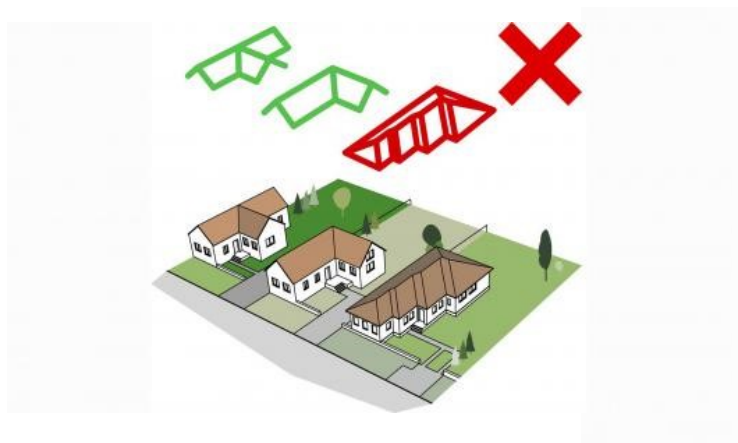
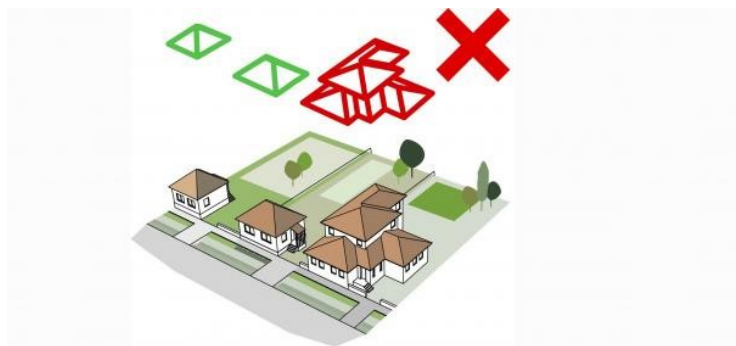
Ajánlások általános és átalakuló, új településrészekhez

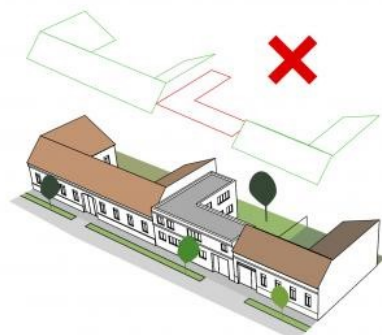
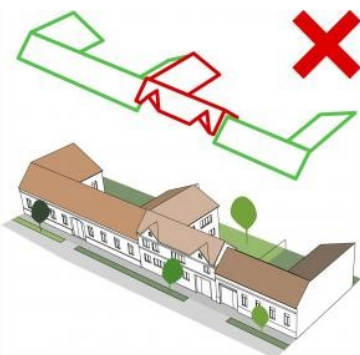
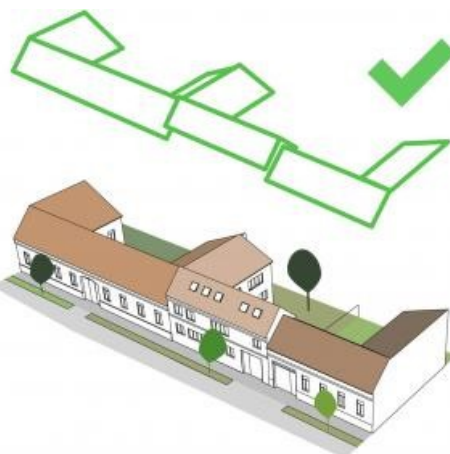
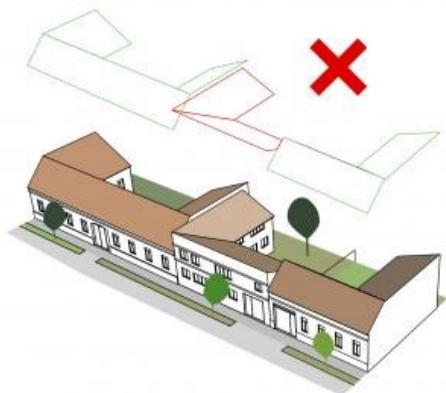
Ajánlások általános és átalakuló, új településrészekhez

Ajánlások általános és átalakuló, új településrészekhez

Ajánlások általános és átalakuló, új településrészekhez

Ajánlások általános és átalakuló, új településrészekhez

Ajánlások az általános területekhez

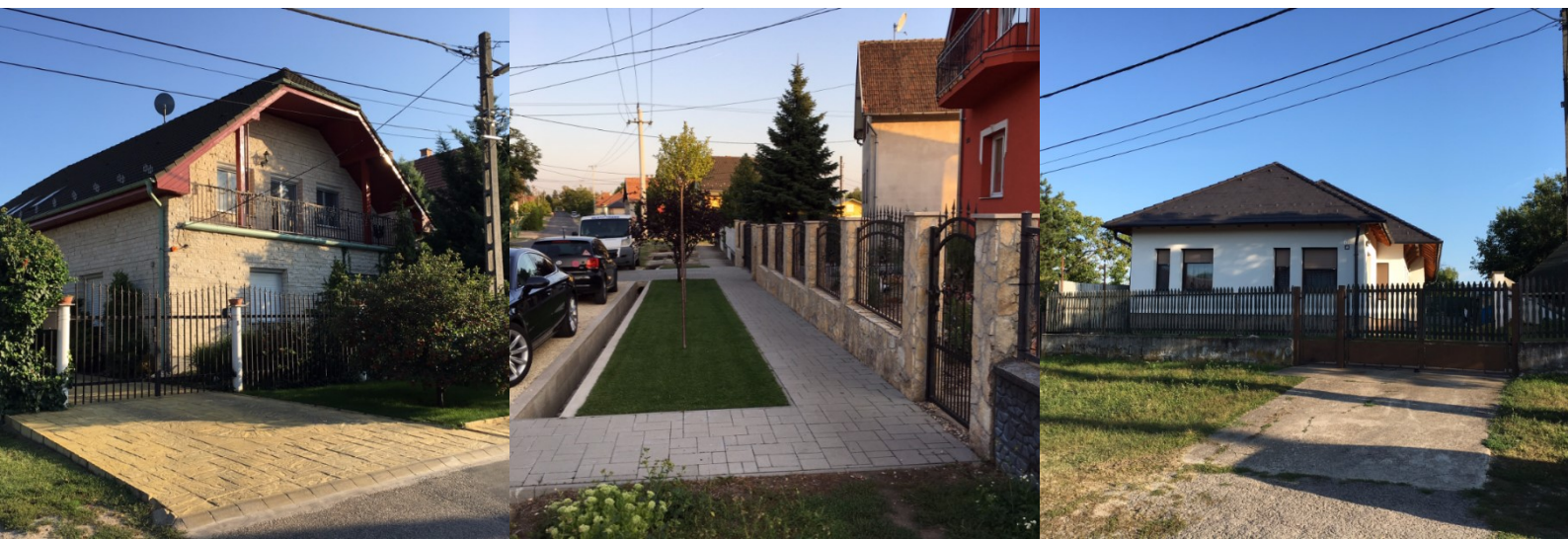
ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Taksony általános és átalakuló, vagy új településrészének színvilága változatos, mégis megfigyelhető egy visszafogott illeszkedés, hasonló anyag- és színhasználat.

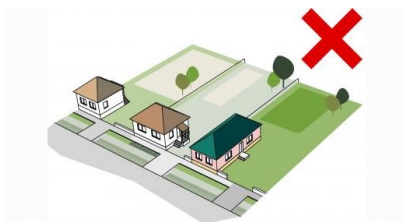
Taksony általános településrészén a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemez fedés és burkolat.

KERÍTÉS

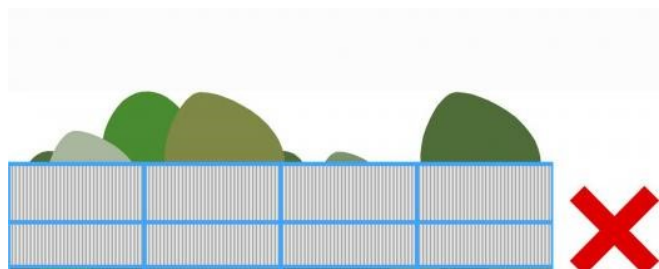
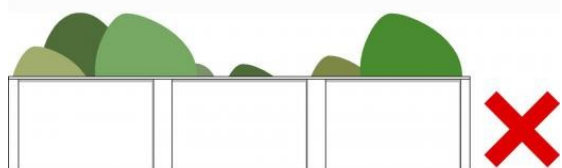
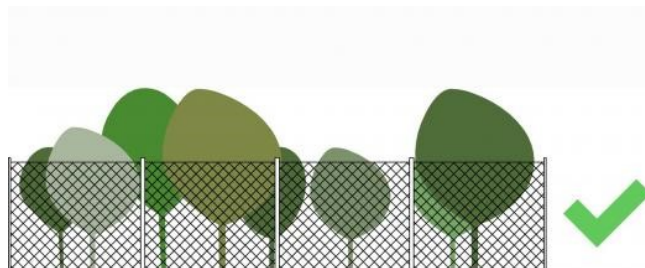
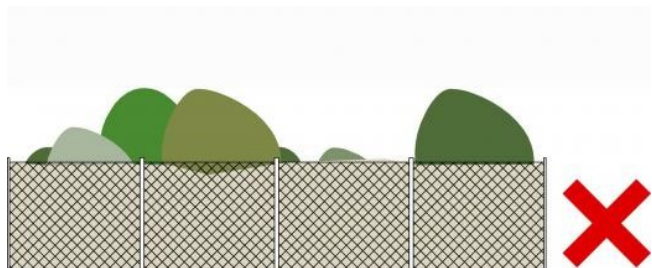
Taksony általános és átalakuló, vagy új részein az áttört kerítések kívánatosak, tömör és nem átlátható megoldások nem elfogadhatóak.

Ajánlások általános és átalakuló, új településrészekhez

Ajánlások általános és átalakuló, új településrészekhez

Ajánlások általános és átalakuló, új településrészekhez

Iparterület

A hasznosítható terület megközelíthetősége rendkívül kedvező. A település erősen centralizált helyet foglal el, mely által a közeljövőben kiemelt szerepet kaphat.

A terület országos főúthálózati kapcsolatát az 51. számú főút biztosítja, melynek új csomóponti kialakításával, az ahhoz kapcsolódó gyűjtőútról, illetve az 5202 jelű út felől megközelíthető. Az 51-es főútról az M0 autópályára felhajtója mindössze 8 km-re található.

Nyugati oldalról a Kőbánya-Kispest és Kunszentmiklós-Tass közötti vasútvonal választja el a belterülettől. Ezen a vonalon elővárosi forgalomban napi 2 pár személyvonat közlekedik órás ütemben. A távolsági forgalmat 1 személy-, 10 gyors-, és a Belgrád felé tartó Avala nemzetközi Intercity vonat bonyolítja le. A vonal teherforgalma is jelentős.

Pest Megyében, az első agglomerációs gyűrűben való elhelyezkedés előnye, a kiváló infrastrukturális adottságokon túl a budapesti kiemelt színvonalú felső és középfokú oktatást nyújtó egyetemek, főiskolák, szakközépiskolák közelsége miatt, az innovatív, kutatásfejlesztésen alapuló iparágak számára különösen előnyös a település. A magasan képzett humán erőforrás közelsége, elérhetősége kedvező a település tekintetében, amelyhez extra hozzáadott értéket nyújt a település német nemzetiségű lakossága, oktatási rendszere.

Iparterület

A taksonyi iparterületek a település szélén helyezkednek el, a lakóövezet mellett, a településszövet integrált részeként, de a lakó- és intézményi területektől elválasztva. A lakóterületekbe ékelődött megmaradt ipari területek intézményi és lakóterületekké formálása a célja a településnek, amely újra fellazulhat az érintett településszövet, és egységes arculati megjelenést kap az adott terület.

Az iparterületeken szabadonálló beépítés az irányadó, kortárs megjelenésű ipari épületekkel. A megjelenésében, tömegalakításában változatos, a speciális ipari funkciót követő különböző ipari arculat létrehozása a cél, amely egy léptékében illeszkedik Taksony településszerkezetébe. Az óriás vállalatok helyett éppen a fentiek miatt az innovatív, jellemzően kutatás-fejlesztésen alapuló ipar telepítése a célja a településnek. A nehéz ipar helyett Taksonyban a megújuló energiára épülő, képzett humán erőforráson nyugvó ipar kialakítása a cél. Elsősorban a mezőgazdasághoz kapcsolódó, valamint az elektronikai, robottechnikai, finommechanikai gyártás és kisipar létrehozását támogatja a település.

Iparterület

Taksonyban közel 300 gazdasági vállalkozás működik. A nagyközség gazdasági életében három németországi központtal rendelkező vállalkozás játszik jelentős szerepet: az augsburgi anyavállalattal rendelkező KUKA Robotics Hungária Kft., a Rosenberger-OSI Kft. és a GKU Bt. valamint egy magyar tulajdonú vállalkozás, az NCT Kft. A 6300 fős településen rendelkezésre álló munkahelyek mintegy 75%-át biztosítja a négy vállalat, összesen 830 fő foglalkoztatottal.

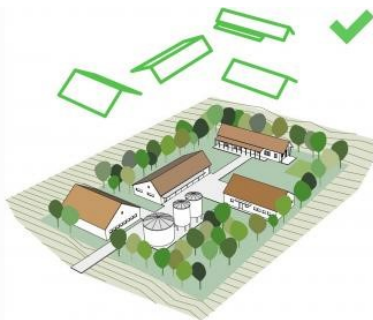
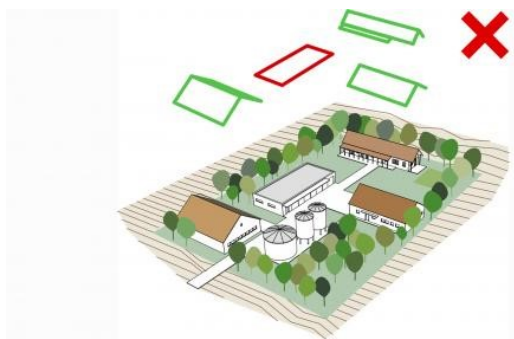
Iparterület

Az önkormányzat célja a helyi munkaerő foglalkoztatásának további bővítése, a munkahelyteremtés, a vállalkozói és beruházói kedv növelése.

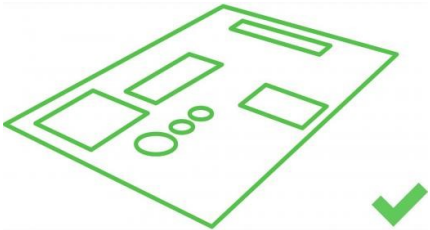
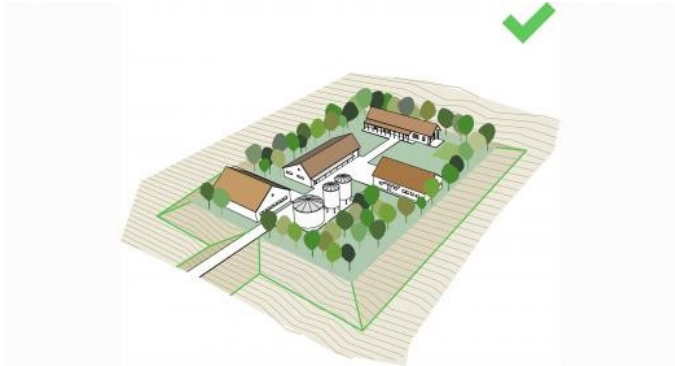
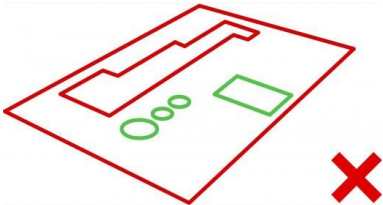
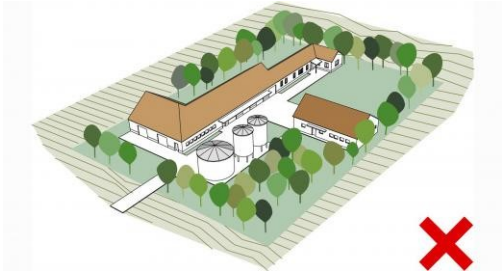
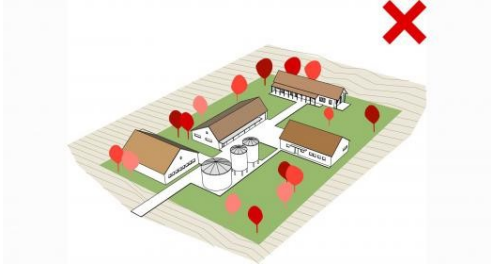
A Taksony külterületén kialakítható iparterület adottságai:

A települést alapjában véve a Budapest környéki vidékies életforma jellemzi. Taksony peremterületén kerülhet kialakításra iparterület, vagy bármilyen ipari létesítmény a lakóövezettől megfelelő távolságban, az arra szabályozott módon kijelölt övezetben. A terület, nagyságrendileg 100.000 m², jelenleg nincs közművesítve, beépítetlen, elsősorban mezőgazdasági hasznosítású. A terület a befektető igényeit figyelembe véve, a tervezett beruházással összhangban alakítható, annak minden feltételét kielégítően formálható.

A terület közvetlenül megközelíthető az 51-es számú fő útvonalról, amely 9 km-re húzódik az M0 autóúttól. Az M5-ös autópálya 17 km-re, a M6-os 22 km-re, az M1-M7 autópálya pedig 25 km-re található. Taksonyon keresztül vezet a Kelebiai vasútvonal, amely 500 m-re húzódik a területtől. Továbbá 9,5 km-re helyezkedik el a tököli-, 33 km-re pedig a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér. A nagyközségeen keresztül gyalog, kerékpárral, személygépjárművel és volán busszal is kényelmesen megközelíthető a terület, munkába járás szempontjából ideális az infrastruktúra.

Iparterület

Iparterület

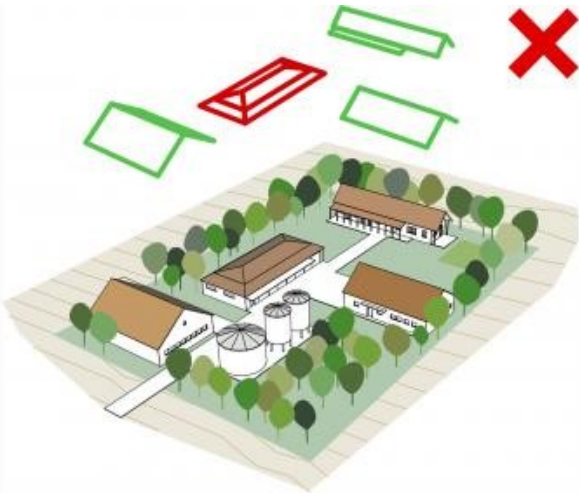
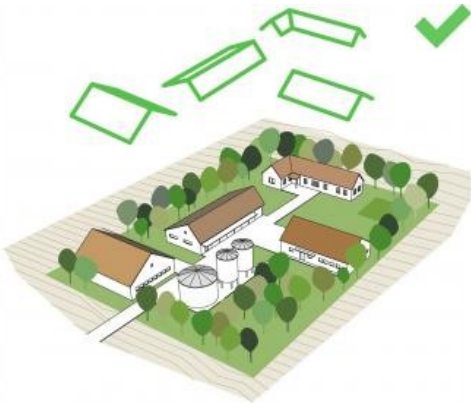
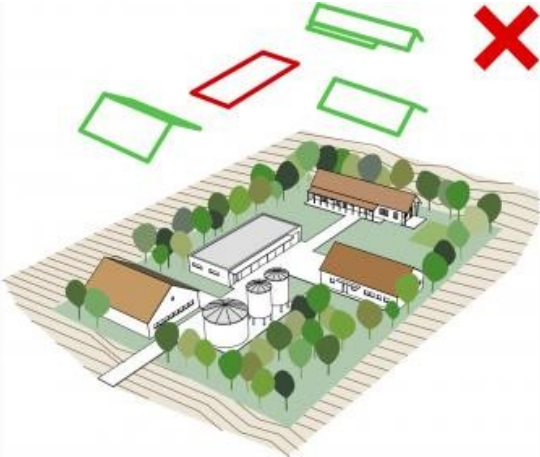
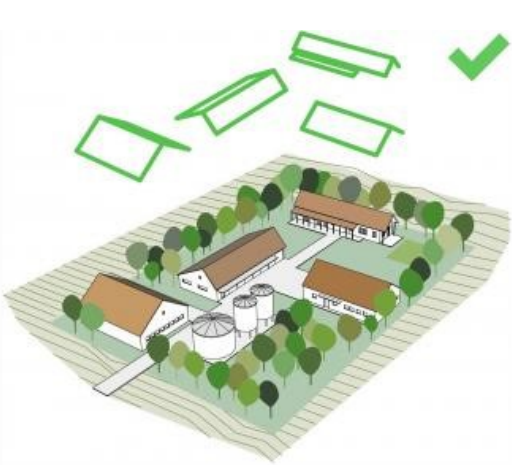
Külterületek

Taksony jelentős külterülettel rendelkezik, amelyek jellemzően mezőgazdasági területek, zárt kertek.

A vidéki magyar táj szerves részét képző termőföld területek meghatározó arculatot kölcsönöznek a „határnak”. Elválasztják, de ugyanakkor egységes és rendezett megjelenésükkel összekötik Taksonyt a szomszédos településekkel.

Taksony hagyományos módon a korábbi évszázadokban jellemzően mezőgazdasági termelést folytató településként működött, ahol a helyi lakók művelték a település mezőgazdasági területeit. A II. világháborút követően a TSZ gazdaság kialakításával a lakosság egy jelentős része a TSZ szervezetében végzett munkát. Ma az 51-es út mellett helyezkedik el a volt TSZ major területe.

Külterületek

Külterületek

Fák, fasorok, kertek

A kertünk kialakításánál a nagyobb növényeket (fákat, magasabb cserjéket) javasolt a telek szélei felé elhelyezni, ezáltal egy intimebb belső tér nyerhető, ami a kertben tartózkodó számára tágas térélményt nyújt. Az épület déli oldalára kerüljenek a lombos fák, melyek nyáron árnyékot nyújtanak, télen viszont nem akadályozzák a fény beáramlását, az északi oldalon kapjanak helyet a fenyőfélék, melyek számára a hűvösebb, párásabb klíma a kedvező.

Nagyobb fák, cserjék telepítésénél ügyelni kell arra, hogy megfelelő helyet hagyjunk el a telekhatártól, figyelembe véve a kifejlett állapotukat is. A kertek méreteiből adódóan a nagy lombkoronát nevelő fákkal takarékosan bánjunk. A település szerencsés helyzetben van, mert az ölelő hegyek látványa a kertek nagy részéből feltárul. A kert komponálásakor vegyük figyelembe ezt a páratlan táji adottságot és kertünkbe optikailag vonjuk be a tájat. Ezáltal nagyobb térhatás érhető el és a helyi identitásunkat is erősíti.

Fák, fasorok

Kerülni kell a burkolt felületek túlzott alkalmazását, jól átgondolt funkcióelrendezéssel a szükséges járda és egyéb burkolt felület, s ezáltal az ezzel járó költség a minimálisra csökkenthető. A kerti építményeket a főépület anyagaival, színeivel és formavilágával harmonizálva alakítsuk ki. Kerüljük a színben és anyagminőségben egymástól eltérő anyagok együttes alkalmazását.

Kertünk díszítéséhez olyan növényeket válasszunk, amelyek jól érzik magukat. Ezek a növények általában a mi éghajlatunkon a természetben is előforduló növények, melyek gondozása így kevesebb idő- és költség-ráfordítást igényel. A távoli, egzotikus helyekről származó növények alkalmazását kerülni kell, mert azok általában fagyérzékenyek és nem illeszkednek a településnek otthont adó tájba. A kert akkor szép, ha ápoltt, egységes, harmonizál a ház stílusával, az év minden szakában változatos megjelenésű.

A kert gondozás nem ér véget a kerítésnél, a lakóingatlanunk előtti közterületet is ápolnunk kell. Leginkább az előkert és az ingatlanunk előtti utcarészlet az, amivel hozzájárulhatunk utcánk, településünk szép megjelenésének eléréséhez. Az épületet csak részlegesen takarjuk növényekkel, amelyek így kiemelik annak szépségét. A lakóingatlanunk előtti zöldfelületen különösen igaz az, hogy a burkolt felületeket a lehető legkisebb méretűre kell koncentrálni, a víz helyben tartása, hűvösebb-párásabb mikroklíma és a kedvezőbb megjelenés elérése érdekében. Ügyelni kell arra, hogy a ház előtti zöldfelületi sáv az utcaképbe illeszkedő legyen. Kerülni kell ezért a túlhangsúlyos egyedi megoldásokat (pl. autóbehajtók esetében a feltűnő színű és mintázatú burkolatok alkalmazását, a merev, formára nyírt növényeket). Ne zsúfoljuk túl a ház előtti teret, a bejárat kapu környezetében ültetett virágokkal, 1-2 fával, cserjével, gondozott gyepfelülettel hangulatos utcakép nyerhető.

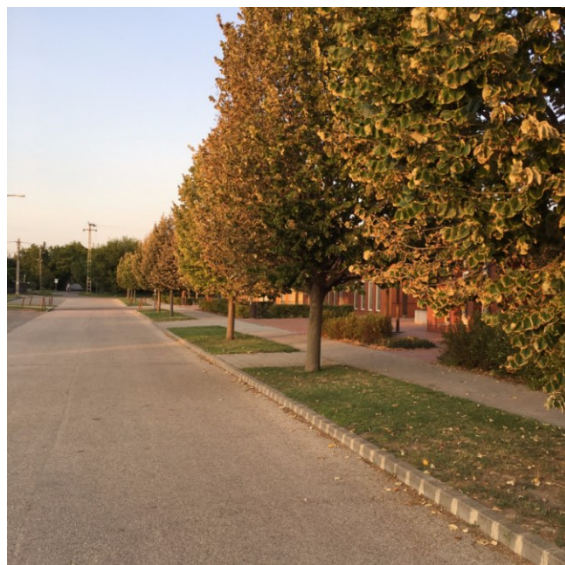
Fák, fasorok

A településképet az utcák, közterületek megjelenése nagymértékben meghatározza. A szabályos és biztonságos közlekedési feltételek biztosítása mellett fontos a kellemes közérzet megteremtése az utcákon, melyet azok egységes megjelenése, a közterület egyes alkotórészeinek (útburkolat, járda, vízelvezetési elem, zöldfelületi sáv) egymáshoz arányossága, az alkalmazásra kerülő burkolatok, utcaberendezések és műtárgyak harmóniája, növényzet alkalmazása tud megteremteni. Nem szükségesek drága díszburkolatok és műtárgyak, hogy színvonalas utcaképet nyerjünk. Az utcák rendezettsége már a különféle felületek (útburkolat, járda, zöld sáv stb.) markáns elválasztásával, szegélyek alkalmazásával is elérhető.

Az út- és járdafelületek kialakítása során az akadálymentességre gondolnunk kell. A burkolatcsatlakozásoknál süllyesztett szegély alkalmazandó, a szintkülönbségek áthidalására lépcső helyett rámpa létesítendő. Fontos, hogy az alkalmazásra kerülő műtárgyak (pl. csatornafedlap, faveremrács, kerékvető, szegélykövek stb.) ne keltsenek feltűnést, egymással és a burkolattal is harmonizáljanak.

Fák, fasorok

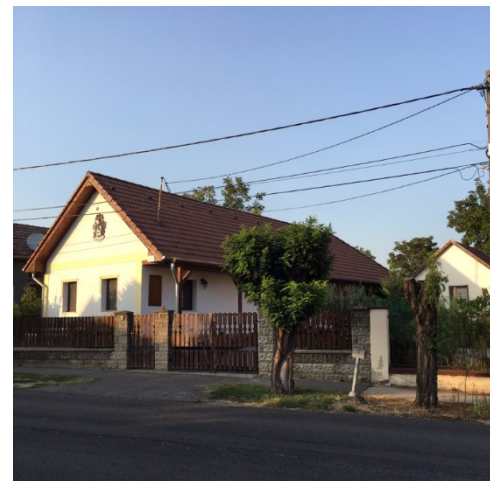

A rendezett utcakép, településképp fontos elemei az út menti fasorok, gondozott zöld sávok. Díszítik az utcákat, tereket, árnyékolnak, jelentős kondicionáló hatásuk van, ezáltal a mikroklimát kedvezően befolyásolják.

Egy fasor akkor szép, ha homogén, vagyis azonos tőtávolságra ültetett, azonos korú és fajú egyedekből áll. Fasorok kialakítására ezért leginkább új utcák létesítésekor, meglévő utak jelentős átépítésekor (pl. közművezetékek cseréje) nyílik lehetőség. Ilyenkor törekedni kell egész utcák, jól elkülönülő utcaszakaszok fasorainak egyidejű kialakítására. Új utak építése, meglévő utak átépítése esetén össze kell hangolni az út- és közművesítési terveket a zöldfelületi tervekkel, fontos, hogy a felszín alatti vezetékek tervezésekor is gondoljunk a fák gyökereinek helyigényére. A fasorok kialakításakor megfelelő távolságra ültessük a növényeket, figyelembe véve végleges méretüket. Olyan fajtákat válasszunk, melyek nem nőnek bele a felsővezetékbe és az út fölé, a megfelelő növényfaj választással elkerülhető a csonkolással kialakult fák csúnya látványa. A település utcáira inkább a vegyes kiültetés a jellemző, mely a lakók által valósul meg. Mind a fasorok, mind a vegyes kiültetés esetében kerülni kell a nagy lombkoronát nevelő és a túl sűrűn ültetett fákból álló telepítést, kedvezőbb, ha a fák lombkoronái nem érnek össze, hogy az út menti épületeket teljesen el ne takarják. A telepítésre kerülő növényfajok megválasztásánál a tájkarakterbe illő, a termőhelyi adottságoknak megfelelő növényfajokat kell előnyben részesíteni, egyéb szempontokat –rendelkezésre álló hely, közlekedésbiztonság, meglévő felsővezetékek és földkábelek stb. - is figyelembe véve. Ajánlható fajták pl. egyes korai juhar fajták, egyes kőris fajok, hársak, berkenye fajok, gömb cseplezsmeggy, díszkörte fajták, díszgalagonya, díszcseresznye. Termésükkel szemetelő, továbbá allergizáló fajták alkalmazását kerülni kell. Semmiképpen nem javasolt az agresszívan terjedő, idegenhonos fajok (pl.: zöld juhar, bálványfa, kései meggy, amerikai kőris, keskenylevelű ezüstfa, nyugati osterfa) telepítése. A kisebb lakóutcák szabályozási szélessége sok esetben nem teszi lehetővé fák telepítését, ilyenkor az út és járda, illetve az út és kerítés közötti keskeny sáv kisméretű cserjékkel, sövényekkel, virágkiültetéssel gazdagítható.

RÉSZLETEK, IRÁNYADÓ PÉLDÁK

Részletek, irányadó példák

Részletek, irányadó példák

**Részletek,
irányadó példák**

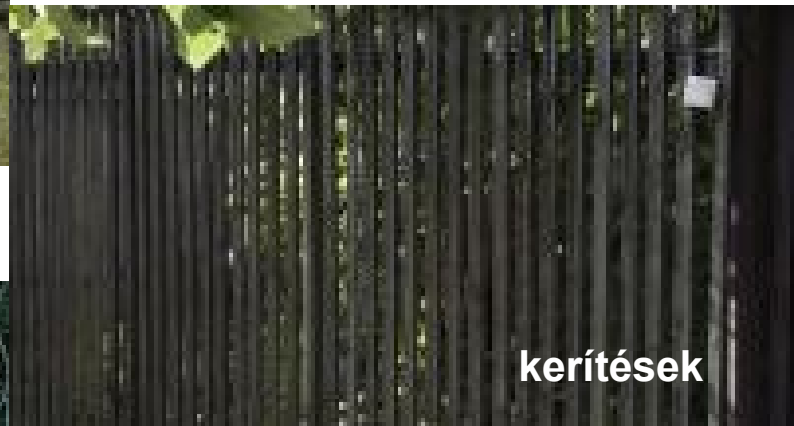
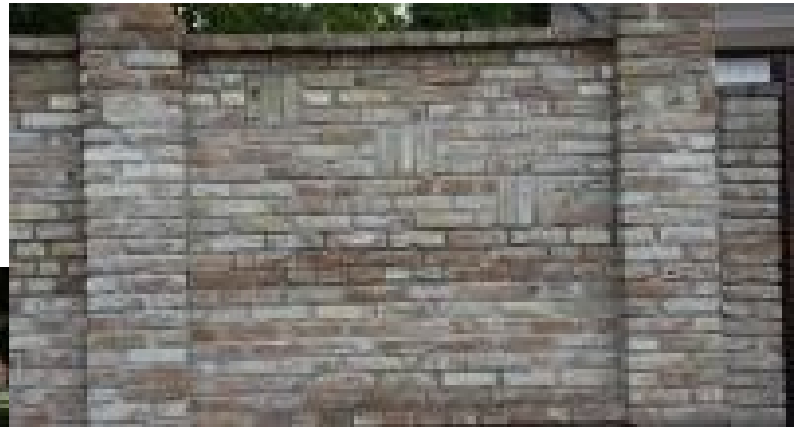
Részletek, irányadó példák

homlokzat burkolatok

Részletek, irányadó példák

kerítések

Részletek, irányadó példák

ablakok, redőnyök

Részletek, irányadó példák

héjazatok, fedések

Részletek, irányadó példák

Részletek, irányadó példák

Reklám felületek, hirdető felületek

